

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходять два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК II

Ч. 31.

СЕРЕДА, 2. ЧЕРВНЯ, 1920.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JUNE 2nd 1920.

No. 31.

VOL. II.

Новинки.

ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ МЕЖИ АНГЛІЄЮ І РОСІЄЮ.

Красін мав конференцію з Лойд Джорджем.

ЛОНДОН, 31. мая. — Прем'єр міністрів Лойд Джордж і Ендрю Бонар-Ло, правительственный представник в парламенті, мали сьогодні конференцію з Л. Красіном, російським міністром торгівлі і промислу.

Не хотять бачити ся з представниками газет.

ЛОНДОН, 31. мая. — Л. Красін, російський радянський міністр торгівлі і промислу і його співтовариші члени делегації, є підчас цілого свого дотеперішого побути загальною людиною. Вони є відомі в тихих готелях, до котрого вчашають головно бізнесмени з провінції, і не хотять бачити газетирів ані навіть представників бізнесового світа, які хочуть інформації або бажать предожити свої плани відносно торгівлі з Росією.

Росія отворить в Лондоні центральне торговельне бюро.

ЛОНДОН, 1. червня. — Як перший результат вчерашньої конференції Леоніда Красіна, російського большевицького міністра торгівлі і промислу, з прем'єром Лойд Джорджем і іншими членами британського кабінету, російському правительству дано дозвіл отворити негайно центральне торговельне бюро в Лондоні. Про се доносить "Івнинг Стандард". Ся газета каже, що цілю згаданого бюро буде поробити заходи для зорганізованя виміни товарів з британськими торговцями.

Заключене мира з Росією є конечним услівем для навязаня торговельних зносин.

ПАРИЖ, 2. червня. — Лондонський кореспондент "Експресора" доносить, що Леонід Красін, большевицький міністр торгівлі і промислу, повідомив британського прем'єра Лойд Джорджа, що зняте блокаде проти Росії і заключене з нею мира є необхідними услівями для відновленя торговельних зносин між Росією і алянтськими країнами.

Інші союзні краї будуть також переговорювати з Красіном.

ЛОНДОН, 28. мая. — З певних жерел повідомляють, що переговори з Красіном буде вести не лише англійське правительство, але і правительства інших антантських країн. Від Красіна зажадають гарантії, без котрих союзники не згодять ся навязати торговельні і дипломатичні зносини з Росією.

Гарантії сі мали би бути такі:

- 1) Советське правительство має перестати всюк ворожо діяльність проти союзників.
- 2) Советське правительство має застановити свої воєнні експедиції поза границями Росії, як напрумір недавній

вступ червоних військ в Персію.

В урядових кругах надають переговорам з Красіном дуже великого значія. Звісно, що Лойд Джордж склонний навязати дружельські зносини з советським правительством. Твердять, що підчас переговорів з Красіном Лойд Джордж удасть ся наклонити на свою сторону і прем'єрів решта антантських країн, головним робом, французького прем'єра Мілерана. Італійський прем'єр Нітті вже від довшого часу є за признанем советського правительства.

Красіна привитав представник міністерства заграничних справ.

ЛОНДОН, 28. мая. — Леонід Красін прибув вчера рано в супроводі своєї жени до Нью Кест'ла. Іх стрінув представник британського міністерства заграничних справ, котрий відіхав з ними до Лондону. В Лондоні на стації очікувала на іх приїзд велика товпа Росіян, і коли Красін і його жена показались на платформі, їм устроєно довготривалу овацію. Члени советської делегації, Ногін, Розовський і Каїшко, котрі вже від двох тижнів знаходять ся в Лондоні, привитали Красіна.

Ціль прибутя Красіна.

Особі, котрі стоять в близьких зносинах з правительством Лойд Джорджа твердять, що присутність Красіна в Лондоні приведе до навязаня дипломатичних зносин з російським советським правительством. Воно наступить скорше чи пізніше вслід за розпочатем торговельних зносин між Англією і Росією.

В інших кругах твердять, що Красін прибув до Лондону лише як уповноважена авторитетна особа, для відповідий на запити союзної економічної ради, котра цікавить ся тим, як советське правительство зможе доставити до границь запаси продовольчих продуктів і сирих матеріялів для вивозу.

Є одним з найвидніших.

В антантських урядових кругах признають Красіна одним з чотирох найвидніших представників советського правительства. Його уважають найбільше підходячим і найбільше освідомленим в питаннях міжнародної політики.

Вказуєт ся і на те, що він належить до уміреного крила советського правительства.

Советська місія прибула до Китаю.

ЛОНДОН, 31. мая. — Бездротна телеграма з Москви доносить, що советська місія до Китаю, яка складаєт ся з членів комісаріату для заграничних справ і воєнного комісаріату, прибула до міста Куру.

До Москви виїхала італійська комісія.

МІЛЯН, 28. цвітня. — Вчера виїхала до Москви італійська синдикалістична комісія.

В склад комісії входять соціалістичні послы італійського парламенту: Сенкамі, Граціанді, Бомбаччі і Дарагоні; Джузеппе Бранчі від Генеральної Федерачії Праці, Каміліо Колломбінні від федерачії металевих робітників і Верганні від національної кооперативної ліги.

Американські фірми хочуть почати сейчас торговлю з советським правительством.

ЛОНДОН, 31. мая. — Депеші отримані з Москви кажуць, що 16 ньюйоркських фірм і кілька фірм з інших міст в Злучених Державах звернули ся з проською до російського советського правительства, щоби воно негайно відновило з ними торговельні зносини.

ЗВРСТВА ПОЛЬСЬКИХ БІЛГОРДИЦІВ НА УКРАЇНІ. Польські соціалісти протестують проти варварства над укр. населенем.

КОПЕНГАГА, 29. мая. — Орган польської соціалістичної партії (П.П.С.) "Робітник" подає, що після отриманих ним з достовірних жерел відомостей польські соціалісти допустились дуже много варварських вбивств в окупованій частині України. Ся газета протестує проти сього і перестегає польське правительство, щоби воно положило кінець насильству проти населеня України.

Відбивають успішно свіжі польські війська.

ЛОНДОН, 31. мая. — Офіційне донесене советського правительства з Москви сповіщає, що в околиці Таращі, 60 миль від Києва, Поляки вислали свіжі війська, однак советська армія відбила всі польські атаки. Донесене звучить:

"В околиці Таращі наші війська, використовуючи свої побіди над Поляками, заняли і зруйнували польські фортифікації 25 миль на північний захід від Таращі. Ми успішно відіпраємо атаки свіжих польських військ, які польська команда кинула на сей фронт. Борба продовжуєт ся.

"В напрумір Свенциани, 55 миль на полудне від Двинська, ми зломали опір ворога і заняли кілька місцевостей, три миль на схід від Козян. Ми відбили рівнож польський наступ коло Постава.

"В напрумір Молодечна, на північний захід від Мінська, завзята боротьба продовжуєт ся. В околиці Борисова ми заняли позиції на лівім березі ріки Березини. Коло Бобруйська наші війська відбили ворожий наступ.

"Ми рівнож віднесли значні успіхи в околиці Вапнярки, відбиваючи польський протинаступ".

Заняли серію сіл; бють ся на правім березі Дніпра.

ЛОНДОН, 31. мая. — Російський советський офіційний комунікат з Москви каже:

"В напрумір Свенциани наші війська заняли серію сіл кодо Германовичів і Шаркової Хижини (?). В напрумір Молодечна, по обох боках залізної дороги Полоцк-Молодо, йде завзятий бій.

"В напрумір Мозира ворожка офензива не вдала ся і ворог

відступив до ріки Березини. На правім березі Дніпра (коло Києва) ворог зівстав відігнаний назад, і боротьба продовжуєт ся в нашу користь на полудне від Тріполя.

Советські армії дїстають всюди підкріплення і натискають на 220-мильним фронті.

ВАРШАВА, 29. мая. — Виданий нині в головній квартирі офіційний звіт каже, що большевики в своїй офензиві проти Поляків дїстають всюди підкріплення і зі збільшеною завзятістю натискають на північній частині фронту. Завзяті бої ведуть ся від ріки Двни на півночі до ріки Прети на полудне, се є на просторі около 220 миль довгим. На сій боєвій лінії советські армії виконують атаки за атаками. Польський звіт каже, що Поляки взяли на захід від Березини 400 козаків, які зістали відтяти від решта большевицької армії в наступі на Мінськ.

Заняли Таращу і много сіл.

ЛОНДОН, 29. мая. — Офіційне донесене советського правительства, надіслане сюди з Москви в п'ятницю, повідомляє, що на лівім березі ріки Дніпра йде шалена боротьба. Большевики намагають ся викинути Поляків з їх укріплених позицій. Поляки ставлять розпучливий опір і стратегічні місця переходять на переміну з рук до рук.

Донесене додає, що в околиці Таращі, 60 миль на полудні від Києва, советські війська зломали опір Поляків, заняли Таращу і кільканайцять сіл около 27 миль від сего міста.

Польща заряджує мобілізацію рекрутів з 1920 р.

ВАРШАВА, 31. мая. — Виготовляють ся плани для покинания клас рекрутів з 1920 року. Мілітаристи пояснюють, що се є природним ходом мілітарної програми в звязи з большевицькою небезпекю на півночі.

Литва лучить ся з советською Росією проти Польщі.

ЛОНДОН, 29. мая. — Сюди наспіло донесене, що між Литвою і російським советським правительством прийшло до угоди, після якої Росія признає цілковиту незалежність Литви, а Литва з'обовязує ся виступити війною проти Поляків. В сій угоді большевики признають Литві міста Вільно і Гродно.

Советські війська заняли Решт в Персії.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 31. мая. — Тутешна перська легачія отримала відомість, що російські советські війська заняли Решт, важне місто в Персії і найважнійший порт на Каспійському морі в тому краї. Решт лежить 16 миль на полудневий схід від Ензелі а коло 150 миль на північний захід від Тегерану.

Положене Польщі незвичайно критичне.

ЛОНДОН, 25. мая. — Знатоки, що пильно слідять за подіями на польським фронті, твердять, що положене для

Польщі є незвичайно критичне. Підчас, коли польське військо відносить побіди на полудні, советське військо виконувало важний стратегічний маневр на півночі.

Підчас коли Польща виконала атак на Київ, щоб в той спосіб, яко вона твердить, запобічи великому наступови советської армії, показуєт ся тепер, що сей рух польської армії загнав її в таке безвихідне положене, де польська армія може бути відтята від своїх запасів, і може бути цілком знищена в тім місці.

Поляки, як видно, загнали ся далеко від своїх запасних складів; вони посунулись на 300 миль в напрумір Києва.

Тимчасом совети справдили свої військові сили з Криму, спинили наступ Поляків в околиці Києва і торощать польську лінію на півночі.

Перехід советських військ через ріку Березину і Двину означає на думку військових знатоків, що большевики намірюють здобути Мінськ. Здобуте Мінська малює для них велике стратегічне значіне. Се переломає би польську лінію і зробило б можливою комунікацію з Східними Прусами.

Комуністи в Німеччині розбивають консерватів віча.

ЛОНДОН, 1. червня. — Депеша з Берліна до "Емчендж Телеграф Ко." доносить, що як результат політичної кампанії в Німеччині, в тім краю вибухают заворушення. Відбуваючий ся в неділю в Берліні мітинг демократичної партії закінчив ся поважною бійкою. Комуністи заатакували націоналістів палками, шклянками від лива і криками, а також штурмували платформу бесідника.

Підчас бійки на мітингу в Меклінбургу зломано консервативному послви фон Грефе руку і ребро, а секретар іншого консервативного мітингу зівстав тяжко побитий і його знайдено безпритомним після розпущеня мітингу.

По цілій Німеччині слідно велике напружене. Кілька землевласників мали втіди до Берліна, щоби уникнути наслідства (!) комуністів.

Російські полонені в Німеччині повернуть домі.

ЖЕНЕВА, 31. мая. — Після отриманих тут депеш, між російським і німецьким правительством прийшло до угоди в справі повороту до Росії російських воєнних плінників в Німеччині. Вони будуть вивезені до Росії через Ригу, з котрого то порту вони перейдуть через Литву.

Провідник фінляндських соціалістів засуджений на досмертну вязницю.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 31. мая. — Едвард Вальпас, редактор і провідник фінляндської соціалістичної партії і фінляндської революції в 1918 р., зівстав засуджений на досмертну вязницю.

Советське правительство вивезло з Іркуцька кошчаківське золото.

Радіотелеграма з Москви доносить, що советському правительству удало ся вивезти з Іркуцька запас золота, захопленій від Коцкача, на суму 400 мільонів рублів в золоті і грошах. Загально вивезли 1,000 пудів золота.

Відповідь Чічерна "Лізі Націй".

ЛОНДОН, 27. мая. — У відповідь на заяву секретара "Ліги Націй", вислану російському советському правительству, в якій робить ся виклики московському правительству за те, що воно не хоче впустити до Росії слідчої комісії "Ліги Націй" — большевицький міністр заграничних справ Чічерін заявив, що советське правительство було примушене се зробити з огляду на поступоване "Ліги Націй". Чічерін говорить в своїй відповіді, що "Ліга Націй", котра заявляє, що її цілю є привернене справедливости, мира і порядку в світі, дозволяє рівночасно одному своєму членови, Польщі, починати війну і доплати справедливість в тій цілі, щоби поневолити Україну. Чічерін говорить далше в своїй відповіді, що другі члени "Ліги Націй" помагають Польщі вести війну і робити насильство над другими народами, та дають поміч противникам большевиків на Кримі.

Президент Мексика Каранза убитий.

МІСТО МЕКСИКО, 22. мая. — Тут оповіщено сьогодні, що Венустіано Каранза, повалений президент Мексика, і його шість товаришів, згинули з рук убійників о 1-ій годині в четвер вночі в горах на північ від Пуебля, недалеко містечка Тіаскалі-Тонго.

Убийство було очевидно без посередним вчинком зради. Спершу приписувано його полковникови Герререві, оскільки в північній телеграмі сказано, що убійником є генерал Баррера.

Баррера, се колишній ватажок опришків, який відтак прилучив ся зі своєю бандою до федерального війська. Він утік разом з Каранзою з міста Мексико та очевидно в полудній хвилі зрадив свого шефа.

(За памяти теперішнього четвертий Всеукраїнський Конгрес Рад отворено в Харкові дня 4. мая. Є присутних 750 делегатів. Николу Леніна і Льва Троцького вибрано почесними членами конгресу.

Горько привитано депутачів від польських робітників, котрі постановили бороти ся спільно з робітниками і селянами України. Зіновев, президент Третього Інтернаціоналу, є присутній на конгресі.

Рішено видати відозву до польських робітників.

Вікторіо Гуерта помер в американській вязниці, куди його запроторено як заговорника проти приязної держави.

Венустіано Каранза згинув з рук убійників в місті Мексико.

УКР. СЕЛЯНИ В ГАЛИЧИНІ БУНТУЮТЬ СЯ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ВЛАСТИВ.

В Косівщині поубивали військовий патруль. — В многих повітах проголошено воєнний стан.

ВІДЕНЬ, 4. мая. — В полудневій частині Східної Галичини, іменно в околиці Карпат, вибухли заворушення українського сільського населеня проти польських окупаційних властей. Польське правліне бачило себе приневоленним проголосити в многих повітах воєнний стан. В повіті Косів вимордовано менші польські патрулі та військову жандармерію.

Польська урядова "Газета Львовська" пише, що ті заворушення мають большевицький характер. Опозиційні львівські газети пишуть, що тут розходять ся о самооборону селянства проти реквізицій польських відділів.

З Коломиї доносять, що Поляки проголосили від цвітня заострений воєнний стан у Східній Галичині.

Поляки доносять, що полонили 12,000 Січових Стрільців, які бороли ся в советській армії.

В наспівшім до нас на днях львівським "Курері Львовським" (з 3. мая) читаємо в донесеню П. А. Т. з Варшави слідуючу новину:

"Боровші ся дотепер по стороні большевицьких бригад українських Січових Стрільців зложили в більшості (?) оруже і піддали ся. Загальне число розоружених Січових сягає 12,000 людей."

(От-проти кого повів Пилсудський і його прихвостень Петлюра банди шляхоцької Польщі та кілька тисяч підурених Петлюрою українських полонених!...)

Всеукраїнський Конгрес Рад отворив ся 4. мая в Харкові.

ЛОНДОН, 19. мая. — Четвертий Всеукраїнський Конгрес Рад отворено в Харкові дня 4. мая. Є присутних 750 делегатів. Николу Леніна і Льва Троцького вибрано почесними членами конгресу.

Горько привитано депутачів від польських робітників, котрі постановили бороти ся спільно з робітниками і селянами України. Зіновев, президент Третього Інтернаціоналу, є присутній на конгресі.

Рішено видати відозву до польських робітників.

Позір! Позір!
ВІННІПЕГСЬКІ РОБІТНИКИ!
 В НЕДІЛЮ, 6-го ЧЕРВНЯ
 О ГОДИНИ 2.30 ПО ПОЛУДНИ
 відбудеть ся
 В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ
 ВЕЛИКИЙ РОБІТНИЧИЙ
МІТІНГ
 на котрім Т. М. ПОПОВИЧ буде промовляти
ПРО ТЕПЕРІШНІЙ ХІД ПОДТИ НА УКРАЇНІ
 ПРИХОДІТЬ ВСІ ЗАВЧАСУ, ЩОБИ ЗАСТАТИ
 СВОБІДНЕ КРИСЛО В ГАЛІ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ І ДРУГИХ КРАЇВ ЄВРОПИ.

ПЕРЕМИШЛЯ.

Действителі гуляють. — Зразковий педагог.

Денікінські військові відділи дійшли аж до Перемишля. Цілий громадами воляють по каварнях, розбивають сія в повозках, а навіть верхом. Іде оводі денікінський старшина верхом, золоті пагопи блястять здалека, йому усміхнене. А на зустріч йому йде польський жовнір. Чи забув ся бідний піхотинець, чи може поява царського офіцера викликала в нього вражіння за перед 6-літ — випрямив ся і з рукою у шапки передефілював перед проідажкою. А денікінець навіть головою не ворохнув.

В перемиській українській гімназії ше перед місяцем став ся нечуваный скандал. Учителі сей гімназії Б. Шехович вляри в лице хлопчину другої класи за се, що він посмів засміяти ся чи заговорити до товариша. Скандал тим більший, що хлопчина придирпаєнт за тяжким трудом як го спітант дівав ся до української гімназії і вже на першій лекції стрінуло його таке привітання. Поступку проф. Шеховича нічим не мож оправдати. Навіть рішенням зібду учителів Польщі, який недавно відбув ся в Познані а на якуму завдяки спрусаченню учителями Познанцими порішено завести по школах кару бити але й то не в лице. Такі постанови нас мало обходять.

ЧОРТКІВЩИНА.

Тиф. — Просвіта й шкільництво. Нуджа серед учительства. — Примусові роботи при залізниці. — Голод по селах.

Тиф наробив багато шкоди в Чортківщині. Нема майже ні одного села в повіті де би не стояли пусткою хати. Людий вимерло дуже багато, переважно в середньому віці. Наслідком сего лишило ся без найменшої опіки багато сиріт.

Просвітне жите по селах завергло зовсім. Наслідком переслідувань ніхто навіть не заглядає до читальні. Коли в одному селі заповіджено загальні збори "Народного Дому", до села явило ся кілька жандармів і не допустили до зборів. Школи обсаджени виключно польськими учителями і функціонують дуже слабо. Українське учительство крім кількох одиниць до нині не приняте до служби і лишене всяких средств до життя живе в крайній нужді. До нарядних шкіл ходить лише 20 проц. дітій, прочі ростуть без найменшого виховання. На внесенне до Ш. Р. подання в справі заснованя української приватної школи в Чорткові, ше досі нема відповіді.

Крім ріжнородних реквізицій вже більше як пів року повніть неселене Чортківщина безплатну сторожу при залізничному шляху. Кожда громада висилає чотирох людий на день, а чотирох на ніч для береження дороги і то навіть на такому шляху як Чортків-Заліщики, де залізниця курсує тільки два рази на добу, а в зимі курсувала двічі у тиждень. Службу заведено на приказ староства і обіцяно заплатити але досі ніхто не бачив навіть сотика.

Вже від кількох місяців мож на стрінути в цілому повіті цілі громади мешканців з підгірських повітів головою з богородчанського, долинського і калузького. Дехто приходять, щоб купити збіжжя на хліб, а багато ходить за прошенням хлібом. Та одні й другі вертають з нічим, бо й у чортківському повіті трудно буде вижити до передновою.

КОЛОМИЙЩИНА.

3 таборів полонених. — Міжжиття і смертю.

Табори для інтернованих та полонених се правдиві фабрики калік. Хто лишив ся при житю, сей в більшости випадків лишаєт ся калікою на ціле жите. Бруд по таборах, вогкість, зимно, недостача одябу та одежі у полонених, се причина великої смертности полонених та вського рода каліцтв. В листі до родини пише полонений Р. О. з Комишици так: Мені відтяли одні ноги, я тепер вічний каліка. Спавне на голій землі та зимно зробили з молодого хлопця вічного каліку.

Бідне населене по місточках і селах Гуцульщини гине з голоду. Гуцули та Підгірці розсипали ся по долах одні з судником з дерева, який міняють за хліб, другі, не маючи що міняти ходять за прошенням хлібом. Неодин мужик доідає вже останню корову, а пролетар продає останню сирачину або й сорочку. Ціни на хліб дуже високі та нема його де й за що купити. Границя до Румунії замкнена, консуімів по селах нема, апровізаційні комітети існують лише на папери, а багаті селяни продають хліб по паскарських цінах по ноках і то чужим людям. В Коломиїщині платять за 100 кг. кукурудзи 2.400 кор. Помічні ні звідки. Бідні люди гинуть як мухи на голодний тиф, заробітків нема ніде.

Бідакови приходять ся вибирати між життя і смертю. Один вибирає смерть, другий жите, а щоб жити ізза недостачі заробітків береть ся за крадіж. По селах та місточках крадіжкі на днешному порядку. Тут обікрали комору селянина або вивели зі стайні коня або й корову, там розбили скелп, а кишеневих злодіїв не перелічш. Голод до всього приневолює.

ВИМКОВИЙ СТАН В КОЛОМИЙЩИНІ.

Облави на людий. — Нічні ревізії. — Арештованя.

Коломия, дня 23. цвітня 1920. В саму провідну неділю по замиканню кордонами війська коломиїські уліці та розпочало ся шукане "підозрілих елементів". Так само переведжено ревізії по всіх хатах. Догерва біля 1 години привернено нормальний рух на вулицях.

Через кілька ночий з ряду переведжено також по домах ревізії, при чому арештовано багато людий, між иншими і

Поляків. Яка причина всіх тих виступів — невідомо.

У вівторок, 20. цвітня, арештовано на місті голову місцевого комитету У.С.Д.П. Степана Микитюка. (По кількох днях його без переслухання випущено. — Ред.)

В сих прикрях для Коломиї днів відбувають ся масові "лапаня" людий до примусових робіт. З вулиці, зі склепів, а навіть з урядів вігтаєт ся народ, особливо Жидів та примушують ся їх працювати на залізниці приладовано.

ГОЛОДОВІ ЗАВОРУШЕННЯ У ЛЬВОВІ.

"Вперед" з 15. цвітня доносить:

Голодові заворушення у Львові тривають далі. Недостача найконеційших харчів, а передовсім хліба, муки та барабол випроваджують з рівноваги головно жінок, які від 3 години рано вичікують на свої рації і не можуть дождати ся. Впряді магістрат роздобув деь якоїсь каші та продає її в возі на ринку по 18 корон за літру, але се людям не вистарчає, впрочім ціна є дуже висока.

Сьогодні, в середу, знову зібрала ся більша скількість жінок перед магістратом та кличуть з розпущею:

— Хліба! Бараболь! Віддайте нам мужик!

Входу до магістрату стереже сильний кордон поліції та нікого не впускають.

Перед 10-тою годиною рано допущено до магістрату делегацію голодних жінок, яка має представити тяжке положенне. Пан президент Найман певно щось обіцяє, та чи обіцянки поможуть що, треба сумнівати ся.

Підчас демонстрації вибіт шиб в ратуші, а в місті замикують склепи.

БУКОВИНА ПІД РУМУНСЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ.

Віденський "Укр. Прапор" з 24. цвітня доносить:

Нейдрадні вїстки доходить до нас з Буковини. Як ми вже ранше доносили, румунський уряд розвязав усі національні ради на Буковині, між ними і українську та взагалі стареать ся задущити кождей сміливійший прояв українського життя. Учителів Українців сидують Румуни вчити румунської мови, хоча діти сей мови цілком не розуміють. Правительство не дозволяє на віднову читальні і просвітних товариств, які істнували до війни. На Буковині обовязує вже новий земельний закон, який видає українську землю в руки Румунів. Над мужиками ше не перестають знущати ся за українське стріцьцв з 113 рум. буковинського полку, який ше

при кінці грудня підніс повстанне в Чернівцях проти румунської влади. Повстанне було би вповні вдало ся, коли би не другий румунський полк, якого старшини приобіцяли строгую нестральність, однак в послідному менті, за намовою полковника Равінаро зрадили Українців і дружно виступили проти повстанців. Богато наших старшин було, розстріляних, решта скриваєт ся ше тепер в Бесарабіі і на Буковині.

КОЛЬОНІЗАЦІЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Віденський "Укр. Прапор" з 24. цвітня пише:

Польська кольонізація Східної Галичини прибирає щораз ширші розміри. Не маючи сили здусити і спольонізувати українського народу кнумом, арештами і інтернованем, вчили ся Польки инших мідр. Ми писали вже про надіюванне землемо спроваджених Мазурів в Скалатщині, на Покутті, в теревовельському, тернопільському і рогатинському повіті. Тепер одержали ми листа з Корелич перемишлянського повіту, в якому ось що находимо:

"Поміщик Франц Бесядець розпарцелював 1200 моргів у правного поля і сіножатий мідр спроваджених зі заходу Мазурів. Частину їх вже поселив в двірських хатах, де мешкала українська двірська служба. В Кореличах мешкало в 1918 р. не більше як 15 латинників на 2500 Українців; а тепер вже є 60 Мазурів. Українських "халушників", що до сього часу робили на нього, вигнав дідач з хат".

В рогатинському повіті начала ся парцеляція дібр графа Дзидушицького в селі Демьянові і Мартиніві. Землю продають спровадженим Мазурам, а Українці зовсім виключені від купна.

ВИДПЛАЧУЮТЬ СЯ...

"Вперед" з 28. цвітня доносить:

Останніми днями конфіновано в Дрогобичі тов. д-ра Р. Скибинського і тов. д-ра І. Кобиляцького. Сему останньому заборонено виходити з хати по 5-ій години по полудні.

Оба конфіновані є членами української соціалдемократії і конфіновано їх певно тому, щоб не брали участі в приготуваннях до маніфестації 1. Мая, яку наша організація рішила уладити в Дрогобичі й Бориславі.

Українське робітничтво обурене до крайности поступком староства і на тему конфінованя обох товаришів ходять неміговіріні слухи.

Недавно тому сконфісковано на нашим товаришам червоний прапор, а тепер знову не дають українським товари-

шам святкувати день 1. Мая! (Так відплачуєт ся шляхощка Польща одностудіям "Вперед", котрі нині є однокими серед укр. населеня в Галичині, що помагють Пласудському і Петлюрі "визволити" Україну.)

Як селяни на Волині переходять зброю.

"Люстровани Курієр Цодзденні" повідомляє, що на Волині в тих селах, в котрих оголошено приказ видачі зброї, селяни взяли ся на такий спосіб. Вони покривали сю зброю в великих могилах, і поставили на них хрести. Однак польська влада додумала ся до тих хитрощів і найшла укрітити великі припаси кулеметів, армат і амуніцію.

Примушували насильно працювати і бідні нагами полонених.

При занятю Мозира Польки вчинили грабунок. Всіх залізничних служачих взяли під обрахунок і примушували насильно працювати. В Бобруйській Польки били нагами полонених червоноармейців. Селяни кажуть, що коли до них знова прийдуть большевики, то вже не буде з них жадного дезертира.

Каміанецькі соціял-патріоти проти послідного торгу Петлюри з Польщею.

Каміанецький кореспондент львівської "Громадської Думки" доносить, що коли Андрий Лвицький тепер по своєму приїзду до Каміаня предложив Центральному Комітетови У.С.Д.П. проект умови — Ц. К. поставив ся негативно до умови а навіть постановив відкликати своїх представників з петлюрівського "уряду", коли би вони важили ся підписати умову.

З життя укр. полонених в Рівні на Волині.

В Рівні находить ся багато укр. полонених, які працюють при залізниці. Мешкають вони в вагонах, які на ніч замикують, так що ніхто не може вийти. Сторожа дуже сувіяна. Жите полонених незавидне. Навіть в часі рідвяння та великодних свят гонили їх на роботу.

Арештованя українських соціял-патріотів.

З Букарешту доносять: В Яссах арештовано трох Українців, які після знайдених документів були курієрами соціял-патріотів України. Іхали вони з Відня до Києва через Могилу. Арештованих інтерновано в одному таборі.

Робітничі компанії з укр. полонених.

"Вперед" з 25. цвітня подає: Наші полонені є також розкинені по ріжних т. зв. робітничих компаніях, де повніть найтяжшу службу. Більші відділи находять ся в Подгужу коло Кракова, Шпетівці, Яблонній, Вільні, Варшаві, Ланцуті, Дембліні і т. д. Ті робітничі компанії мають бути не вловзі розвязані і всі наші полонені мають бути перевезені до Варшави.

ХАОС В ПОЛЬЩІ.

Краківський консервативний "Час" стверджує, що в польській загр. політиці запанував цілковитий хаос. Політика ся представляє танець, в якому подають собі руки нещирість і підступ, безпильність і неясність, бешкет і недостача довіди, польське "nie rozwalam" і старопольське "jakoś to będzie". Тут не поможе сама зміна осіб, усунене С. Грабського і Патека. То не введе польської політики зі стану хаосу, який на жаль з кожним днем чимраз слушнійше стає образом польської внутрішньої і зарганічної політики. А хаосом Польща не може розвивати ся, ні навіть устояти ся. Соім після ферій буде мати тяжке завдане. "Час" дає раду польській політиці, щоб керму зарганічних справ взяв хтось рішучий в свої руки; байдуже соціяліст чи швехполяк, тільки щоб він знав чого хоче, щоб він взяв на себе відповідальність за поступки, які уважає за одноким відповідні.

Перший Май в Польщі.

Варшавська Робітнича Рада ППС. видала відозву до польських робітників, щоб взяли участь в святкуваню 1. Мая. Робітнича Рада ставить такі маєві кличі:

- 1) Жадаємо заключеня мира!
2) Праці й хліба!
3) Нехай живе робітничо-селянський уряд!
4) Проч з реакцією в уряді й соймі!
5) Нехай живе незалежна, зєдинена польська соціялістична республіка!

Криваві заворушення в Познані.

Польський урядовий комунікат подає слідуєч про заворушення в Познані, які мали місце в неділю, 25. цвітня: З приводу страйку залізничників за підвишку платні уряди вони в неділю по полудні демонстрацію перед міністерством в силі 3000 люда. Коли почав здвигати ся похід, поліція заступила демонстрантам дорогу і дала стріли. З особи вбито а 7 ранено. Товда

розбігла ся але за хвилину зібрани ся ще в більшому числі. Міністерство жадало інтервенції війська, яке справді обсадило двірць і деякі вулиці. Там часом товпа вибила вікна в президій поції, розборіла сторожу в тюрмі і увільнила 100 увязнених. На окраїнах міста були напади на військові стежі і приходило до вуличних боїв. Є вбиті і ранені.

Вожд польської большевицької армії арештований.

"Газета Поранна" доносить, що бувший вожд 4 варшавського полку червоної большевицької армії Юрій Францішук Маковський арештований і сидить в тюрмі.

Бунт військових в'язнів у Варшаві.

У військовій слідчій в'язниці при ул. Дикій у Варшаві збунтували ся оводі в'язні. Вони розоружили дозорця, перервали телефонічне з'єднання, забрали команданта в'язниці і 8 з них втікло. Головну причину а зглядю успішність сих ексцесів становить страшенне переповненне в'язниці.

Сумні гороскопи.

Польський міністер рішничтв заявив денникам, що більшість засів на сей рік зовсім пропала. Природний приріст худоби вносить 10% а що два рази стільки зуживаєт ся, то грозить велика недостача мяса.

Відповідь Лойд Джорджа Патекови.

Коли міністер Патеков просив Лойд Джорджа в Лондоні заосмотрити Польщу в уружє й амуніцію до боротьби з большевиками, відповів йому Бритієць:

— На що?! Можете ангайську амуніцію здобути на большевиках! Воно навіть дешевше випаде супроти теперішнього курсу вашої валюти. А наші фірми заосмотрують всіх відборців в товар першої сорти.

Еспанські делегати в Москві.

"Ехо де Паріє" доносить, що до Москви прибули представники крайних лівих еспанських партій. Цілюю їх політики являєт ся навязане близьких взаємин з совітською Росією.

Швеція і Росія вже торгують.

Торговельні взаємини між Швецією і совітською Росією вже розпочали ся. Недавно прислано з Москви 5,000,000 рублів в золоті на рішничі машини.

Фр. Енгельс.

ПОЧАТОК РОДИНИ, ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ І ДЕРЖАВИ.

(Продовженне.)

У инших знов народів, приятелі і рідні молодого або весільні гості присвоюють собі споконвічне право на могоду, а на "молодого приходять черга аж на самім кінци; так було в старину на Бадарях і у африканських Авгілів, так діє ся ше тепер у племені Барса в Абіссинії. Знов у инших, якась урядова особа, начальник племені або роду, кашик, шаман, священник, князь або яка инша урядова особа заступає загал і виконує у молодой парі першої ночі. Помимо всіх ново-романтичних оправдань се јуз ргімає поетів істнує ше нині яко останок подружжя громадного майже у всіх жителів Аляски (Vaneholt Native Races, і стр. 81), у племені Тагу в північній Мексіку (і стр. 584) і инших народів, і істнувало через цілі середні віки що найменше в краях перешко кельтійських, де перейшло безпосередно з подружжя громадного, приміром в Арагонії. Коли в Кастилі мужик ніколи не був невільником, панувала в Арагонії найпостиднійша неволя аж до рішення Фердинанда Католицького з р. 1486. В сям актї сказано: "Постановляємо і заявляємо, що наведені перше панове (senyors, барони)... не сміють, коли мужик возьме собі жінку, спати у неї першу ніч, або, коли в весільну ніч жінка лягла у постіль, на знак свого панования переходити по над ню і постіль; також не сміють наведені перші панове послугувати ся за заплатою або без заплати донькою або сином мужика проти їх волі". (Цитовано в

каталянським оригіналі в книжці: Sugenheim. Leibeigenschaft, Petersburg 1861, стр. 35).

Бахофен каже зовсім справедливо, що перекід від того, що він називає "гетеризмом" або "Samfpeuzung" до подружжя одноконного доконав ся годиною заходом жінок. Чим більше з розвитком економічних условин жита, отже з відкритом давного комунізму і з фустійним зростом людности, стародавні відносини полової тратили свій природний, первісно навіний характер, тим більше понижуючими і тяжкими ставали вони для жінок, тим сильнійше йусили вони право на чистоту, на часове або тревале подружжє з однім м лиш чоловіком бажати яко освободжене. Від мужин сей доступ уже для того не міг вийти, бо ім ніколи, навіть і нині, не приходило і в гаду зрікати ся приємности фактичного подружжя громадного. Догерва тоді, коли заходом жінок доконав ся перекід до одне-паристого подружжя, могли мужини завести строгую моногамію — правда, що лиш для жінок.

Одно-париста родина повстала на границі між дикарством і варварством, по найбільшій часті вже на висшій ступені дикарства, насам доггерва на низшій ступені варварства. Вона є характерстичною формою родини для часів варварства, так як подружжє громадне для часів дикарства а моногамія для часів цивілізації. Щоби її розвинути в строгую моногамію, на то треба було инших причин, які ті, що до тепер ділали. Подружжя громадні зійшли в одно-паристій родині вже на свою послідню одиницю, на свій двоатомовий молекіль: на одного чоловіка і одну жінку. В доведенім чимраз дальше виключено від спільности супружжя природний добір зробив своє; в тім відношеню він не

мав вже нічо більше робити. Колиб отже не проявили ся нові, суспільні сили ділаючі, то не було би причини, котра з парованя мала би виторити нову форму родини. Але такі ділаючі сили проявили ся.

Покнемо тепер Америку, класичну землю одно-паристів родини. Нема жадного сліду, щоб там виторилась яка висша форма родини, щоб там перед відкритем і завойованем істнувала де строга моногамія. Инакше в старім світі. Тут освоєне домашних звірят і годівля стад стала небуваим до тепер жерелом богатства і створила зовсім нові суспільні відносини. Аж до низшого ступеня варварства складало ся стає богатство майже лиш з хати, оджі, грубого украшения і знярядів до добування і приладження поживи: човно, оружє, домашні пожитки найпростійшої роботи. Поживу треба туло день-в-день наново добувати. Тепер з стадами коний, верблюдів, ослів, худоби, овець, кіз і свиний набули поступачоці народи пастирські — Арійці в індійській патиричю і Країні Гангеса а також в степах над Оксусом і Якартесом, котрі тоді ше далеко більше водили, Семіти над Евфратом і Тигром — до статки, котрі при найпростійшій догляді і старку чимраз більше розплоджували ся і достарчували богато поживи молочної і мясної. Всі давнійші способи добування поживи страпті тепер значине; польоване, котре давнійше було конечністю, стало тепер збитком.

До когож належало се нове богатство? Безперечно, що первісно до роду (gens). Але вже скоро мусіла розвинути ся приватна власність на чередах. Тяжко збагнути, чи в очах автора так зв. першої книги Мойсеевої, батько Авраам був посідачем своїх черед силою власного пра-

ва яко начальник спілки родинної, чи в характері фактичного наслідного начальника роду. Лиш то певна річ, що не можемо його уважати властителям в нинішнім розумію сего слова. А дальше і то певна річ, що на початку достовірної історії находимо череди вже всюда яко відокремлену власність начальника родини, зовсім так само, як виторили шути часів варварських, зняряди металеві, предмети збиткові а в кінці худобу людської породи — невільників.

Бо тепер настало вже й невільничтво. Для варвара низшого ступеня невільник не мав ніякої вартости. Тому-то й американські Індіанці обходили ся з побитими неприятелими зовсім инакше як на висшій ступені. Мужини зовинали або приймали до племені побідителів яко братів; з жінками вступали в подружжє або також адоптували враз з оставшими при житю дітьми. Людська сила робоча не дає ше на сям ступені значної надлижкы понад кошта її виживленя. Але з заведенем годівлі худоби, обробленя металів, ткацтва а в кінці рішничтв, склад річи змінив ся. Так само як жінки, котрих переше так легко мож було добути, тепер дістали вартість заміну і треба їх було купувати, так стало ся і з силами робочими, особливо від тоді, від коли череди остаточно перейшли в послідане родини. Родина не розплоджувала ся так швидко як худоба. Щоби її доглядати, треба було більше людий; а до того мож було ужити полоненого на війні неприятели, котрого окрім того так само мож було розплоджувати як і саму худобу.

(Дальше буде.)

Граде день всепрощона.

Під таким наголовком містить-київська "Червона Правда" статтю, в котрій між иншим читаємо:

Люди — не святи. Вороги борців за правду й любов нещадні. Коли ми будемо по черзі підставляти під їхню тяжку руку праву та ліву щокі, — вони битимуть до вми, спочинуть і знов битимуть.

Слово, казане — велике діло, але ми пригадаємо, що й миролюбний Христос не здолав колись обуреної душі й бичем повинював крмарів з храму, перекинув їхні шухляди. Ми пригадаємо, як зняв апостол Петро меч а й встав у Магда. Його руку сплывив тоді Христос, але хто сплывить нашу?

Ми провадимо діяльну, активну боротьбу, але не злом за зло віддаючи ми прагнемо, лише високо піднесемо чистий стиг всепрощона, бо й ми звертаємося до всіх насильників і гнобителів і голосно кажемо:

Покайтеся, станьте поруч усіх трудящих, утворіть єдину братерську семью, де царюватиме мир і любов.

І ми знаємо, що сей день всепрощона прийде, що карма рука не здіймається ся й не загрожуватиме ворогові, бо й карати не буде кого, усі будуть братами, забудуть жорстокі часи кровавої борні, про стять один одному.

Але не буде тоді й віри, бо вірити не має в що — все здійснено, все справджене. Місце Великому Знатю.

Граде день всепрощона! С. Пилипенко.

ЧЕХОСЛОВАКІЯ СПОДІТЬСЯ ВСТАНОВЛЕННЯ СОВІТІВ.

ПРАГА, 12. мая. — Чехословацькі підприємці з тривогою слідять за розвиваючимися політичними подіями, котрі йдуть слідом за першими виборами до парламенту; в результаті цих виборів половина всіх правительствених посад перейшла до рук соціалістів ріжних відтінків. Тільки здержуюча рука президента Масарика, займає кореспондент буржуазної газети, стримує маси від небезпечних соціальних експериментів.

Підприємці боять ся, що в їх фабриках будуть встановлені робітничі совіти, так як одна амуніційна фабрика на Моравії вже знаходить ся під контролею робітничих совітів.

Другим страхополохом, котрий здержує відроджене індустрію в краю, є цілий час збільшаний ся доходний податок. Загроза конфіскації правительством 80 процент зарібку підприємців заставляє експлуататорів пересилати гроші до Америки для вкладів у банках.

Прем'єр Тузар робить спробу утворити нове міністерство.

Через кілька тижнів зберуть ся нові національні збори.

Нема ніяких сумнівів в тім, що національні збори будуть старати ся перевести закон про націоналізацію деяких галузей промислу, як вугляний, залізничний і ин. Застягуватиме в реорганізації індустрії здержує оборот грошей і валиць старий економічний уклад краю. Правительство є настільки бідне, що воно для покриття своїх розходів мусить через цілий час підвищити податки.

Хлібна пайка була недавно зменшена на половину. Побільшаючи ся цілий час ціни на продукти викликають незадоволене, котре росте не днями а годинами обіймає все нові і нові слої населення.

Чехословацька і Совітська Росія.

"Право Лїду" обговорює відношене президента Масарика до совітської Росії і констатує, що Масарик відносив ся завжди симпатично до мирових пропозицій Чічеріна. З останніх виступів Масарика виходить, що відношене до російських совітів розвивається нормально та що мир між Чехословацькою і Росією є справою найближчих днів.

ВИСЛІД ВИБОРІВ В ЧЕХІІ.

Дня 18. цвітня відбули ся вибори до першого чеського парламенту.

Після дотеперішних обчислень, Чехи здобули 151 мандатів, Німці 69. Вислід на Словацькій не є ще відомий. Відоме тільки се, що половиною мандатів здобули соціалісти.

Як найсильніша партія серед чеських партій виходить з виборів соціалістична партія. Здобула вони більше як 50 мандатів. Далі йдуть аграрії, що здобули шість 30 мандатів. Найбільший погром потерпіла партія Крмаржа, що виїшла ледви з 19 мандатами. Так упала найбільша й через 20 літ без конкуренції пануюча партія.

І у Німців вибори випали на користь соціалістів. На 69 послів є 31 соціаліст. Міщансько-національна коаліція здобула 15 мандатів.

Переговори з Румунією.

З Москви доносять: Уряд совітів має звернути ся до румунського уряду з новою ноту, в якій зажадає підняття мирових безпосередніх переговорів без співучасті Польщі. В переговорах з Румунією має взяти участь заступник радянської України Раковський. Місцем переговорів має бути місто Харків. ("Вперед" з 28. цвітня.)

Робітники в Європі придуть вневдопі до влади.

Павло Ганна, кореспондент ньюорської газети "Кол", доносить в Вашингтону:

ВАШІНГТОН, 18. мая. — Урядові відомості, що тепер назбирались в Вашингтоні, предсказують, що в протязі найближчих кількох місяців "червона" фіяла може залити цілу Європу і дати власть робітникам від Варшави по Гібральтар.

Військові люди і дипломати думають, що Польща пукне як занато надута банька з мила після великого походу, в якій її армія зайшла в глук знищеної війною України без нанесення якогось поважнішого удару совітській армії. Поза польською армією дуже скоро вибухнуть голодні заворушення.

Американські представники доносять, що чотири млі республіки на Кавказі, які знаходяться ся між Туреччиною, Персією і Росією, є прихильні совітам і ворожо настроєні супроти інтервенції союзників.

Азійська Туреччина — три четверті її части — є в руках протисюзницьких націоналістів, які вже ведуть переговори з совітською Росією в справі оборонної угоди. Іх поспирають горячо магометанські маси, одноврїмі котрих тішать ся повною економічною і релігійною свободою в совітській Росії.

Сирійські ватажки вступають проти мандату Франції над Сирією (призваною її на конференції в Сан Ремо) і закликають Сирійців до зброї. Післаню кур'єрів до Росії в цілі зеднання її помочи для звільнення змагань Сирії в її боротьбі проти Франції.

"Чи ви знаєте, що означає би большевизм для народу?" — питають агенти союзників сирійських ватажків. — "Ми волимо все инше, лише не французьке панованне." — відповідають Сирійці.

Голод і боротьба кляса панує в Болгарії, Юго-Славії, Чехословації і Угорщині. Всюди вибухає отверта революція, або слїдно пасивний опір селянства і робітництва, котре не вірить в можливість існування теперішнього порядку.

В Німеччині комунізм ширить ся чимраз більше і огортає вже навіть військко. Підчас слїдувочої пролетарської революції комуністи будуть мати вже по своїй стороні військко.

Половина населення в Німеччині примирає з голоду.

На підставі справоздань англійських офіційрів, половина населення в Німеччині примирає з голоду. В Кольонії населене замість 3200 калорій поживи, дістає тільки 1300. Урядови загрожує або мілітаризм юнкрів, комуністична революція або сепаратизм.

РОБІТНИЧІ І СЕЛЯНСЬКІ РАДИ В ІТАЛІІ.

Італійська соціалістична партія опрацьовує проєкти робітничих і селянських рад. Бомбачі проєктують утворене рад в кожній місцевості під контролею тимчасового центрального езекутивного комітету.

В цьому комітеті мають своїх представників: соціалістична партія, палата праці, професіональні союзи і кооперативи. Вибирають всі наємні робітники, вибраний може бути тільки зорганізований робітник. По шість місяців збираєть ся перший загальний конгрес рад, що вибирає центральний езекутивний комітет, який сповняє свої обовязки до найближшого конгресу.

Соціалістична італійська партія, піддержуючи революційний настрій мас, всіми силами стараєть ся згуртувати сі маси і звернути всі робітничі змаганя в одно. Партія розвинула великанську організаційну і просвітну працю. Кооперативи і професіональні союзи ідуть з нею рука в руку, що в значній мірі улекшує завдане партії.

З СОВІТСЬКОЇ РОСІІ.

Нова амністія.

Совітський уряд проголосив амністію для офіційрів і жовнірів армії Денікіна, виключаючи з тої амністії тільки трох генералів, між ними Юденіча.

Переговори з Фінляндією.

З Москви доносять, що переговори з Фінляндією є на дуже добрій дорозі. Фінляндський уряд має ширі наміри заключити мир з совітською Росією. Територіальні питання не становлять ніяких перешкод, бо совітський уряд старатиметь ся тільки забезпечити Петроград.

Настрій фінляндського народу є дуже прихильний большевикам. Населене домагаєть ся негайного мира, отвореня границі і торговельних взаємин.

Совітський уряд признає незалежність балтійських країв.

З Москви доносять: Совітський уряд згодив ся признати незалежність всіх балтійських країв, домагаєть ся тільки від них унормованя етнографічних границь і плебісциту.

Крім того совітська республіка, маючи на меті дальший свій розвиток, навязє торговельні взаємини з новоутвореними державами. Сі взаємини зможуть з великою користю вплинути на розвиток українних країв.

Ширить "Українські Робітничі Вісті" Передавайте з рук до рук, з хати до хати!

ВСТУПЛЕНЕ БУНДУ ДО ШІ ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

В часі великодних свят відбув ся в Кракові партійний конгрес жидівської соціалістичної партії (ЖПС.) Галичини й Бунду з королівства. Обі партії злучили ся разом в одну організацію. В Галичині одначе створено ще на разі краєву організацію з двома головними комітетами, в Кракові й Львові.

Найважнішою справою зїзду була справа відносно до Інтернаціоналу. По довгий дискусії порішено 42 голосами проти 32 вступити до ШІ. Інтернаціоналу. Кількох здержало від голосованя.

В ухвалений резолюції висловлено переконане, що небагом наступити міжнародне зеднане всього пролетаріату на Грунті ШІ. Інтернаціоналу, до якого вступлять і ті партії, що досі стоять від нього осторонь, та що в сей спосіб створений Інтернаціонал зможе повести визвольну боротьбу пролетаріату аж до остаточної побіди.

Англійсько-російські переговори.

"Berlingske Tidende" в кореспонденції з Лондону пише: Як я довідую ся з добре поінформованих жерел, є підстава думати, що торговельна комісія на чолі з Красіном, яка має прибути до Лондону (вже прибула, — Ред.), не обмежить ся самими тільки торговельними справами. Красін має завданем також старати ся про навязане дипломатичних взаємин між Англією та совітською Росією. Як кажуть, сі переговори можуть дати і позитивний наслідок, як що совітський уряд згодить ся дати повні гарантії.

Відомо річ, що найвисша рада союзників не дуже прихильно ставить ся до відновленя дипломатичних зносин з Росією. Але еред англійських політичних діячів панує тверде переконане, що се є безнадійною річю далі продовжувати російські авантури і підтримувати плани російських реакціонерів. Тоді лишаєть ся єдиний вихід — зорієнтувати ся в сучасних російських обставинах.

Вислід виборів в Латвії.

При виборах до латвійської конституанти видісли побіду соціал-демократи. Вони здобули 57 мандатів, демократи 6, менша земельна власність 1, землі рільників 26, інфлянтська християнська партія рільників 6, рижське сторонництво незалежних 6, Німці 6, Жиди 6; Росіяни, Поляки 1, загалом національна меншість 17.

ГОЛОС РОЗПУКИ З ТАБОРУ В ВАДОВИЦЯХ.

В який страшний, варварський спосіб мучить українських полонених союзників Петлюри, шляхоцька Польща, про се найкраще свідчить поданий нїше лист від укр. полонених в Вадовицях до львівського "Вперед". Він звучить:

Під сю пору находить ся в таборі в Вадовицях кілька тисяч українських полонених. Відносини, які тут панують, є страшні і просто неімовірні. **Вже другий місяць не одержуємо хліба цілком.** Ціла наша пожива є капуста і рідко коли бульба тай то все в дуже малій кількості. Над табором так і уносьть ся маревом смерті.

Як в найкоротшому часі відносини не змінять ся на ліпше, або як не наспіє яка посторонна помічниця акція, то **все вигине голодовою смертю в дослівно значно сего слова.** Люди виглядають неначе кістки або ходячі трупи, з виразом цілковитої резігнації і байдужости до всего а навіть до життя, вештають ся вони гуртками по таборі і **вишукують найріжнороднішу поживу по смітниках тай і дїлять її,** — лущина з бараболой належить в них до рідких ласощів, — **богато з них так вже виснажені, що не можуть з місяця порушити ся.**

Богато тут калік інвалідів, без ніг та без рук, одначе не пускають їх доміж; тільки тут глоболом морять.

Нагайка та, грубий кінець кріса не виходять з моди. Служба в таборі, з дуже малими виїзками, є в найвищій степені аргантська і поводить ся з всіми, не виключаючи старшин, скандально. Зразком прикладом нелюдности в таборі є поручник Натан, який до українських старшин не має інших виразів, як "марш", "банда", "пскредь" ітп. Дивно, що така одинична носить офіційський степень.

Час від часу відбувають ся в таборі генеральні контролі — виганяють тоді всіх поза табор на площу, а за той час бушують по бараках, при чому, очевидно, не обходить ся без крадіжжй.

Від якогось часу перевозять сюди наших полонених з Стрїлкової. Приїхавши, попадають вони тут — Бог знає котрому з ряду ограбленю. Хто має приміром ще єнке таке ліпше лахміте, от як біле то що, все се відбирають. А в одного такого новоприбувшого транспорту повідбїрали навіть останній кусень хліба, привезеного з Стрїлкової.

Се все не є голодніми фрази, а тільки незбиті факти, які представляють собою не неволю а тільки живі та страшні картини дантєйського пейза. (Наведений лист українських полонених в Вадови-

цях се лише один з многих примірів, які показують наглядно, як поступає шляхоцька Польща з українським населенем. І з тою Польщею зрадник Петлюра братаєть ся, відступає її українські землі та веде поличка Писудського на Україну, щоби скупати її в крові. І коли проти такої зрадничої і злочинної роботи Петлюри вступають вже навіть майже всі дотеперішні петлюрівські газети, то "Укр. Голос" все таки стараєть ся ще оправдати Петлюру і винувати за його злочини звалює на всіх і вся лише не на нього самого. Яка підлата в політичних аналіфетів від "Укр. Голосу"!)

РОСІЯ МАЄ 93 ПРОЦ. ПЛЯТНИНИ ЦІЛОГО СВІТА.

По вісткам німецьких часописів, совітське правительство платить за товари, які під сю пору одержує з Англії і Франції платиною. В часі правління Колчака Англіїци вивезли були значну кількість російської платини.

Росія завсїгда була всесвітнім доставцем платини й продукція сего цінного мінералу на Ураїю виносила 93% процих ласощів, — **богато з них так вже виснажені, що не можуть з місяця порушити ся.**

Богато тут калік інвалідів, без ніг та без рук, одначе не пускають їх доміж; тільки тут глоболом морять.

Нагайка та, грубий кінець кріса не виходять з моди.

Служба в таборі, з дуже малими виїзками, є в найвищій степені аргантська і поводить ся з всіми, не виключаючи старшин, скандально. Зразком прикладом нелюдности в таборі є поручник Натан, який до українських старшин не має інших виразів, як "марш", "банда", "пскредь" ітп. Дивно, що така одинична носить офіційський степень.

Час від часу відбувають ся в таборі генеральні контролі — виганяють тоді всіх поза табор на площу, а за той час бушують по бараках, при чому, очевидно, не обходить ся без крадіжжй.

Свобідний переїзд трамваем в Петрограді.

МОСКВА, 5. марта. — Езекутивний Комітет Петроградського Совіту предложив комунальній секції міста, щоби вона проголосила свобідний (безплатний) для всіх переїзд на трамвах.

Демонстрації за миром в Фінляндії.

В Фінляндії відбув ся цілий ряд величавих народних зборів, на яких ухваловано резолюції за миром. Домагано ся в разі, наколи би уряд не сховав сповити волю робітничих мас, щоби уступив.

50.000 німецьких кваліфікованих робітників мали би поїхати до Росії.

До Москви прибули представники німецького робітництва в справі візду до 50.000 укваліфікованих німецьких робітників до совітської Росії.

Торговля Росії з Швайцарією і Італією.

Перші товари з совітської Росії вже прибули до Женєви. Привезено багато шкіри і футер. Одначоно прибув до Італії Єсавлов, директор генеральних російських кооператив і репрезентант людового банку в Москві, який порозуміть ся, яких ширзав Італія потребує і що за них може дати.

Розстрілюють робітників.

Віденська "Arbeiter Zeitung" доносить, що студенти з "Reichswehr-u" поїхали автам до Багдаля і забрали звідси 15 робітників майбутніх комуністів. Слїдувочого дня всіх цих робітників розстріляно. Білий терор гуляє і в Німеччині.

В. Винниченко.

ПАРЛЯМЕНТАРИЗМ, ДЕМОКРАТІЯ І БОЛЬШЕВИЗМ.

1. Російські Установчі Збори. — 2. "Соціалісти" справедливости. — 3. Теплий лід. 4. Нетрівкі успіхи.

(З книжки "Відродження Нації" т. II.)

1. Російські Установчі Збори.

В сей же час відбували ся вибори до Російських Установчих Зборів, а трохи згодом і до Українських. Українські Установчі Збори були не допущені німецькою реакцією, введеною на Україну самими Українцями.

Російські-ж Установчі Збори розігнали большевики, Рада Народних Комісарів. Розігнали через те, що Установчі Збори, вибрани ще тоді, коли ідея соціалістичної революції не була широко відома масам, представляли в більшості своїй антибольшевицькими партіями, не хотїли стати на ґрунт соціалістичної революції й визнати всі заходи Ради Народних Комісарів у сьому напрямі. Політика більшости Установчих Зборів знов привела би до коаліції з буржуазними клясами. Большевики нічого не мали проти самої інституції Установчих Зборів, але, коли вона загрожуваала тій справі, яку вони з такими жертвами розпочали й провадили, то не лишалося нічого иншого, як розігнати її та само, як було роаїгнано коаліційне Тимчасове Правительство.

Сей вчинок страшенно осуджувалося і осуджуєть ся й тепер усіма "щирими" демократами й оборонцями парламентаризму.

Отже варто зупинитись на сьому моменті. Парляментаризм уважаєть ся самою справедливою й досконалою формою демократії. Загальне, рівне, безпосереднє, тайне й пропорціональне виборче право є ніби найкращий, найвірніший спосіб вияву волі народу.

Нормально ніби воно й так. Кожний громадянин, не позбавлений своєю права, має змогу вільно виявити свою волю вибором тих депутатів, які найкраще розуміють і обстоюють його інтереси. Яких більше депутатів буде вибрано в представницький орган, ті значить, і виявлятимуть дійсно волю більшости народу, ті матимуть право зидавати закони, правити краєм, судити й карати.

Так мало би бути, коли-б, дійсно, кожний громадянин мав справжню волю, змогу й свідомість дійсного виборця (і так воно й буде в соціалістичному громадянстві). Але в сьому буржуазному громадянстві нігде тої волі й змоги немає. Громадянство подїлене на кляси. Одні кляси панують і правлять, другі працюють на них і корять ся їхній владі. В руках пануючих кляс є всі державні апарати, які при виборах грають велелучну роль. Адміністрація, суд, військко, гроші, засоби пересуваня, друку, взагалі всякі засоби агітації, навіть склад і весь механізм виборчих органів, все се є в руках пануючих кляс і їхніх партій.

До сього треба ще взяти на увагу темноту, забитість, невідомість широких мас, особливо селянства (а надто українського чи руського селянства). Треба пам'ятати про велику ро-

лю попівства, яке так само цілком стоїть за інтереси пануючих кляс і за охорону існуючого ладу.

Колі не забувати всіх цих умов, при яких скрізь відбувають ся вибори, то кождому ясно може бути, що перемога повинна бути разуром на боці пануючих кляс, (чи їхніх партій, що все одно), тих кляс, які мають державну владу з усіма її апаратами й засобами в своїх руках. І також ясно повинно бути, що перехід влади від одної кляси до протїлежної ніколи не може стати ся парламентарним шляхом. Тільки переворотом, тільки силою тільки революційним шляхом віднімаєть ся влада. А тоді вже та кляса, яка віднімає владу, може далі парламентарним шляхом піддержувати і охороняти її, маючи в своїх руках усі державні та інші засоби, силою яких завсїгда можна зробити виборчі органи безпечними й навіть корисними для себе.

Система парламентарного ладу в капіталістичному громадянстві, як і всі інші його установи, — суд, військко, поліція та ин., — є тільки один із засобів охорони іменю сього громадянства. Пануючі кляси можуть допустити ту чи иншу зміну форм свого панованя, але зміну основ усього ладу ніяк допустити не можуть, не допустивши своєї власної загибелі. І через те вони не можуть допустити таког нічого такого, що могло би загрозувати їм у сьому розвиткові тою загибелю. І коли ними допускаєть ся, піддержуєть ся й вихваляєть ся парламентарний лад, то не може бути ніякого сумніву, що сей лад є для них корисним і не ховає в собі ніяких небезпек. Бур-

жуазія охоче запинаєть ся в тогу демократичности, бо се є випробований спосіб вигідно спекулювати.

Але так само мусить бути очевидним, що кляси поневолені експлуатовані, упосаждені не можуть нічого иншого для себе бажати, як не бути експлуатованими і придуреними. У цих кляс не може бути інших, важніших за сі інтереси. І хто може згодитись бути трошки менше визискуваним, трошки менше душеним, аніж зовсім не знати сього? Розумієть ся, ні одна людина.

І коли все-ж таки, не вважаючи на се, пригнічені маси вибирають до парламентів тих людей, які "трошки менше" поневолені обіцяють їм, то неже чесний чоловік може сказати, що се є дійсна воля більшости працюючих і поневоленних і що парламентаризм є найкраща форма виявленя справжньої волі демократії? Се можуть сказати ті люди, які самі безпосередно експлуатовують (поміщики, фабриканти, банкири, купці) або ті, які посередню живлять ся з сією експлюатації, піддержуючи й охороняючи такий устрій громадянства (вищі служачі заводів, фабрик, банків, бюрократія, офіцерство, адвокати, попи, словом велика частина так званої упривілюваної інтелігенції). Для цих людей, яким у сьому часному громадянстві живєть ся легко, формальна сторона парламентаризму є все: кождий має право виявляти свою волю в виборах; коли більшість висловлюєть ся за такий лад, значить, се його дійсна воля, значить, у сьому є інтереси більшости.

жужація охоче запинаєть ся в тогу демократичности, бо се є випробований спосіб вигідно спекулювати.

Але так само мусить бути очевидним, що кляси поневолені експлуатовані, упосаждені не можуть нічого иншого для себе бажати, як не бути експлуатованими і придуреними. У цих кляс не може бути інших, важніших за сі інтереси. І хто може згодитись бути трошки менше визискуваним, трошки менше душеним, аніж зовсім не знати сього? Розумієть ся, ні одна людина.

І коли все-ж таки, не вважаючи на се, пригнічені маси вибирають до парламентів тих людей, які "трошки менше" поневолені обіцяють їм, то неже чесний чоловік може сказати, що се є дійсна воля більшости працюючих і поневоленних і що парламентаризм є найкраща форма виявленя справжньої волі демократії? Се можуть сказати ті люди, які самі безпосередно експлуатовують (поміщики, фабриканти, банкири, купці) або ті, які посередню живлять ся з сією експлюатації, піддержуючи й охороняючи такий устрій громадянства (вищі служачі заводів, фабрик, банків, бюрократія, офіцерство, адвокати, попи, словом велика частина так званої упривілюваної інтелігенції). Для цих людей, яким у сьому часному громадянстві живєть ся легко, формальна сторона парламентаризму є все: кождий має право виявляти свою волю в виборах; коли більшість висловлюєть ся за такий лад, значить, се його дійсна воля, значить, у сьому є інтереси більшости.

(Дальше буде.)

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published semi-weekly by
The Ukrainian Labor News Ass'n
c/o. Pritchard & McGregor Sta.,
Winnipeg, Man.

"УКР. РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
часопис для робочого класу —
видається два рази в тиждень
заказом Великогого Стівенсона
Українських Робітничих Вістей.
Передплата \$4.00 на рік.
Реклація за оголошення не відіє.

UKRAINIAN LABOR NEWS
c/o. Pritchard & McGregor Sta.
Winnipeg, Man.

ПРОВІДНИКИ СЛІПХ ЧИ
ВИКОНАВЦІ ВОЛТ
ЗРЯЧИХ?

Пише "У. Г.":
"Між тим криком (про Петлюру) чує ся і такі просто безглузді голоси: "Геть з усіми провідниками! Добра не буде, доки народ сам не візьме всього в руки". Кажемо безглузді — бо хто сей народ а хто провідники? Невжеж се якась захажа між народ раса, яку можна пізнати і відділити від народу? І нежеж народ "бери все в руки" не мавби провідників, але сунув би весь лавою? Або коли й мав би, то чи сї його провідники булиб темні, може й зовсім неписьменні люди і доперва вони зумілиб народ повести як слід?"

З сего всім повинно бути зрозуміло, чому "народові" потрібні провідники. І дійсно, подумати тільки. Є "народ". І вся задача того "народу", всі його економічні, політичні і культурні потреби вимагають, щоби він "сунув весь лавою". Куди "сунув би весь лавою", на що сего "сунути лавою", сего, розуміють ся, нікому з нас робітників знати не належить ся. "У. Г." все знає і не нам спорити з його "учительським" авторитетом.

І так, повіримо "У. Г." і засталимо; що "народові" треба і необхідно "сунути лавою". І панове від "У. Г." прийшли до того заключення, що "всему народові" "лавою сунути" неможливо і з того вони роблять другий важний висновок.

"Сунути" треба. Се неоспоримо. Але як "сунути всім лавою" чому то не можна або невідповідно, то з сего треба прийти до того висновку, що вже краще "сунути" комунальній лавою. І сей один і є провідник.

Куди-ж сей провідник повинен "сунути" сам для того, щоби "наріа" не мав "сунути весь лавою"?

Се остає загадкою "учительів" і сїли хтонебудь схоже довідати ся щонебудь в сїй справі, той повинен звернутися до жреців "просвіти" і тоді він ще менше буде знати, чим він знав до той хвилі, коли йому прийшла до голови думка довідати ся щонебудь від жреців свистунівського православ'я.

Для нас ясно одно. Треба тоби "сунути лавою", не сунь. Хай за тебе "сунуть лавою" провідники. От і вся мудрість.

І сїли хтонебудь провідники "Геть з усіми провідниками!" то знайте наперед, що се — "безглуздий голос"...

Чому?
Ах, пощо така цікавість! Так говорити "У. Г.", чому ще після того питати?...

А впрочім, вибачте, "У. Г." посьоно. "Кажемо безглузді — бо хто сей народ а хто провідники? Невжеж се якась захажа між народ раса, яку можна пізнати і відділити від народу?" І виходить, що "У. Г." думає, що провідники се не якась захажа між народ раса, але самі дійсні, повнокровні Українці і тому без них ніяк не можна...

Чи не ясно тепер, що без провідників бути не можна?

Я вже був кинув "У. Г." з його неіснуючими, коли накінув ся на один невеликий документ.

Ось частина його:

Для технічного успіху треба мати приватний 75 пароплавів тонажу 6,000 — 10,000 тонн. З чорноморських пароплавів, забраних до Константинополя, навряд чи є і 5 незіпсованих, гідних.

Число пароплавів мусить бути так розраховано, щоби вони могли підняти бойових припасів і фуражу для людей і коний мінімум на два місяці. Крім того їжу і запаси мануфактури і машини мусить підняти американські пароплави і негайно після висадки десанта синнути їх в кооператив для вимину на хліб по селах. Але про се далі.

Посадка на пароплави мусить бути зроблена одночасно в кількох місцях і, під охороною бойових кораблів, виправлена до місця призначення.

Після, завнявши перешийок кримський, ми малиб цілком забезпечений місцевим населенем тил. Крім того звідси ми моглиб обертись правим крилом на Дон, лівим на Херсонщину і почати дальшу роботу на північ.

Третє місце для десанта є беріг за Очаковим коло Херсона. Але воно найменш зручно по багатьом причинам. І перше всього не забезпечує нам ні правого, ні лівого фланку. Само собою розуміють ся, що місце десанта заздалегідь не може бути точно призначене по чисто стратегічним умовам.

Як вам подобаєт ся сей документ? Ви певно думаєте, що сей документ взятий з історичного архіву і що мова йде про наїзд "невірних бісурменів" на Україну?

Як ви так думаєте, то глибоко ошибаєте ся. Сей документ взятий з петлюрівської "Воли" з 1. мая 1920 року. Сей документ говорить нам про те, що роблять "провідники народу".

І не якінебудь "зовсім неписьменні люди", а достаточо грамотні і навіть з вищим образованием.

І сї люди знають, як "повести народ як слід" (слова "У. Г.")

А то, що вони знають, як "повести народ як слід", видно далше із того же самого документу:

"а) Італійці вимагають по 500 франків за кожного полоненого, щоби одягати його і у збройні до зубів. Коли рахувати ще по 500 фр. на кожного воюка — на артилерію, кінноту, на літаки, авта, провізівію на місяць і транспорт до місця десанта, то се вийде до 1000 фр. Щоб десант був дужий треба, щоби він був не менший як 50.000 чоловік, себ то коло одного корпусу людей рійної зброї. На що потрібно 50 мільонів франків. Таку приблизну суму маємо ми вільною в наших руках в австрійських і німецьких (а не українських!) банках. Крім того в руках Антанти є наших (?) 750 міль карбованців, вивезених на транспорті "Кавказ" з Одеси до Царгороду Французами. Се складає загальну суму коло мільярда корон. На сї засоби можна було би закупити в Італії величезні запаси якої завгодно зброї і перевести її куди завгодно. Тим більш, що Італійці зараз продають військово майно по дешевій ціні іншим народам. В самому Відні є змога закупити готові літаки і готувий патронний завод.

б) Справа персонального складу: офіцйрський і унтер-офіцйрський персонал можна набрати — навіть зі Славян та Німців; краще булоб, як би дала ще й Антанта своїх людей. Як унтерофіцйрський кадр можна булоб вжити і той елемент, який зараз є у військовоому лагері у Відні (2000 душ) і в Чехії інтерновані (3000 душ). Крім того варто було би відібрати якомога більше народу з німецького полону як інструкторів, і сполучивши їх з італійськими, організувати бойові одиниці. На підготовку і організацію потребуєт ся 2—2½ мільйонів. Крім чисто військової

підготовки, треба вжити культурних заходів для освідомлення полонених про те, що за раз роблять жидівські комісарі на Україні. З сього погляду мусить вестись сама широка агітація. Потрібна інтелігенція і зараз у Відні і в Швайцарії".

"Воля" з 1. мая 1920.)
"Ну, що-ж, зле "переводять" наїзд на Україну?
Лучше, здаєт ся, і бути не може!

І після того, хто сміє крикнути:
"Геть з усіми провідниками! Добра не буде, доки народ сам не візьме всього в руки".

"У. Г." каже, що се "безглузді голоси".
Ні, панове, не безглузді! Українські робітники і селяни дуже добре розуміють свої інтереси і їм потрібні не "провідники", а люди чесні, котрі виконували би їх волю, їх інструкції і прикази.

Робітники і селяни на Україні не сліпі, щоби їх треба було "проводити".
Ім потрібні лише Виконавці їх волі.

Сю мудрість розумілиб еще около 2.000 літ тому назад в бідній і малокультурній країні...

"Хто хоче бути старшим же ми нами, хай буде всім слугою".
Здаєт ся, ясно!

Так, слуги потрібні нам робітникам і селянам, а не провідникам. Ми не сліпі, ми бачимо. І бачимо як "провідники" з своїх особистих коростолобних інтересів "проводять" не народ на Україну, а наємну збиранину, відплатки всяких націй на Україну для того, щоби самим в компанії з другими негідниками і паразитами всіти на шню українським робітникам і селянам і звідтам кричати:

Тепер ми незалежні і вільні в своїй власній хаті!

В. В.

ДЕЩО З НОВИНОК.

Пару днів тому назад наспіла новинка, що совітський комісар торговлі Красін прибув до Лондону для заключення торговельного договору між совітською Росією і Англією.

Як памято, з початком польського наступу Красін заявив був, що совітська торговельна комісія вертає до Росії, бо великі західні краї не хотять з нею вже говорити на її підставі, що на днях Пилсудський має повалити совітське правительство.

Але скоро лише совітські війська на північній фронті со вістку заперечили, як з совітською Росією знову почали переговорювати капіталісти заходу.

Дехто каже, що Красін прибув до Лондону через Персію.

Лондонська буржуазна преса "протестувала" проти переговорів Лойд Джорджа з тими "азійськими" представниками... а боксом старуют ся представники капіталу та кореспонденти їхніх газет пролізти до готелю, де перебуває совітська комісія, чи би, мовляв, не вдало ся попередити свого конкурента, та скорше дістаті замовлене на свої товари.

Але, як доносять їхні такі капіталістичні газети, Красін мовчить. Надаремно кореспонденти ріжних газет облягають готель.

Вно і справді трохи дивно. Коли-б так якому петлюрівському "міністрові" або "дипломатові" трафилася нагода говорити з кореспондентом чужомовної буржуазної газети, то він наговорив би стільки ріжної всячини, що газеті стало би друкувати се на цілий тиждень. А той безсердечний большевик Красін... не хочє і слова промовити.

Поговоріть каже, що той хто менше говорить, за те більше робить.

Коли петлюрівська гергепна виїжджала куда небудь за границю (тепер єсє вона за границею), то еще за місяць до

вїзду трубіла вся українська жовта преса про се, як про якусь важну міжнародну подію. На англійській та французькій мовах вона старала ся розголосити несторопливим Англіяцям, Американцям та Французам, що то за важні персоналії оті графи Тишкевичі, сенатори Шелухіні, барони Васильки та безліч ріжних докторів...

Дивіть ся! сам святий отець в Римі подарував графові Тишкевичові свою власну фотографію.

А коли вже гергепна прибувала до якогось заграничного столичного міста, то зараз же справляла в честь заграничних міністрів та послів бенкети, давала обіди і "інтерв'ю". Розуміють ся, сї "інтерв'ю" були досить добре заплачені, бо чейже не буде кореспондент якоїсь великої газети за дурно тратити час на бесіду з особою, котра, крім своєї бундючої гаупти, нікого і нічого не представляла.

В тих своїх "інтерв'ю", як також тим міністрам, котрі з нею бенкетували, вона завше, нещасна, заявляла: "Ми" народ багатий, історичний, в "нас" від пшениці засіки аж трицять, наща земля тече медом і молоком".

А коли в гергепні питали, де все те збіже лежить, і чи може гергепна се збіже продати, то вона бідна відповідала: "Збіже те лежить у мужиків в клунях, а я вам його навіть дурно віддам, тільки прийдіть, задушіть в нас большевизм а нас настановіть міністрами".

Міністри та капіталісти сполучно вислухували гергепу і з'ївши обід дякували, часами навіть хвалили багатство Українці і... з тим... "гуд бай!"

І так до сї пори ходила та гергепна поза границею шукаючи купця на селянську пшеницю. Аж озвав ся Пилсудський.

Мусимо признати, що частини пшениці голодні Антошки злопають, але ні буде гергепна міністром, то еще вилани на воді писано.

Цілком инакше стоїть справа з Красіном. Без шуму, без помпи та грандіозности, одного дня приїхав до Лондону, другого дня мав конференцію з Лойд Джорджем (з тим Лойд Джорджем, котрий не хотів дати гергепні навіть реміція розв'язати з свого черевика) і иншими членами британського правительства, після котрої то конференції дано Красіному дозвіл зараз же отворити в Лондоні центральну комору для товарообміну між совітською Росією і Англією.

Коли лише розпочались переговори між Красіном і Лойд Джорджем, як нараз гергепна, як Пилип з конопель "Я протестую!"

Вона каже, що згодила би ся на торговлю совітської Росії з Англією, еси би Росія дала їй трохи золота.

Бідна-гергепна... вона дуже любить золото... Золото, дуже важливе і грандіозне... Та забула нещасна, що слово без діла є мертве.

Гей, гергепно! протест! словами не поможе, загрози ділом! Ну... хоть би відтягнем свої військ з польською фронту, а побачиш, що подала. А еси в тебе нема військ на фронті, або ти не маєш над ними контролі, то забудь і думати про золото.

В угоді Петлюри з Пилсудським є точка, після котрої українська православна церковь переходить під правді Риму.

ПРОКЛЯМАЦІЯ ПІЛСУДСЬКОГО І ПЕТЛЮРИ.

"Маніфест" Пилсудського.
До усього населеня України!
На мій приказ розпочали армії польської републики наступ та вдерли ся глибоко в українську територію. Я доведу до відома мешканців сїєї території, що польські армії вигонять усіх насильників, проти яких виступив український народ з оружьем в руках, щоби боронити свою батьківщину проти насильства, розбійства та рабунку. Польські армії так довго позістануть на Україні, аж правильний український уряд буде міг обняти владу над сею територією. Коли національний уряд української републики установить своїх заступників і коли український народ зорганізує своє військо, яке буде в силі захистити країну перед усякою інвазією і коли вільний народ буде мати змогу сам рішити про свою долю, тоді еалдати польської републики повернуть в свої границі, по славній боротьбі за волю народів.

Разом з польськими військами повертають під найвищим проводом генерального сьїмана Петлюри легіони сіх сїнів України, які в найтяжчих днях для України найшли в Польщі пристановище і поміч. Я левен у сьому, що український народ напрже всі свої сили, щоби при помочі польської републики боронити свою волю і сим способом заповнити плідуючі землі своєї вітчизни щастє і розцвіт, які виростуть з праці по добутім мирі. Армії польської републики несуть усім мешканцям України без ріжних класів, походження і релігії оборону і захист.

Я визнаю український народ терпеливо зносити всі тягари, які накладає тяжкий воєнний час і помагати по зможі арміям польської републики в кровавій боротьбі за волю України.

Юзеф Пилсудський.
Начальний вожд польських армії.
26. цвітня 1920 р. Ставка.

Давать пояснення до сїєї проклямації соціалпатріотичної голови шляхецької держави річ зайва. Вона сама повинна за себе. Вона так цинічна і безсоромна як цинічніми і безсоромними були всі пєани Сенкевича на честь польсько-шляхецького бандитизму на Україні. Обридливий льокай має чоло говорити, що він несе волю українському народові при помочі армії польської републики. Ми бачили, як виглядає воля, несена на штиках польських бандитів в Галичині, Холмщині, Волині, Подолі.

Ніякі плянатори світа не винищували з такою садистичною насолодою чужої людности завойованої країни, як се роблять польсько-шляхецькі апаші на окупованій території з українським народом. І про се все знає шляхецький льокай і мисо сего важить ся в своїм засліпленю та безсоромности декларувати про волю, яку ніби несе шляхецька банда на штиках своєї солдатески. Се вже патологія, яку тільки могла може вилічити.

Подібну проклямацію до українського народу видав льокай Пилсудського, ген. гетьман Петлюра. В ній між инш. пише сєй обридливий шляхецький підніжок, що "польський народ в особі свого начальника Йосифа Пилсудського і в особі свого уряду вшанував (?) права українського народу і признав його державну незалежність" (офіційно польський говорить, що тільки право на незалежність. — Ред.) а далше що "польська република ввійшла на шлях подання реальної помочі Українській Народній Републиці, (ми сию поміч польської шляхти знаємо. — Ред.) в її боротьбі з московським большевизмом, даючи спрмогу формованя у себе відділів української армії. Ся армія йде бороти ся з ворогом України

ПОГЛЯНЬТЕ НА НАШУ ВИСТАВУ ПРЕМІЙ
НА 856 MAIN STREET.
УЖИВАЙТЕ
ROYAL CROWN SOAP
Щадіть купони і жадайте листи премій в РУСЬКІЙ КНИГАРНІ, під ч. 850 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.
The ROYAL CROWN SOAPS Ltd.
654 MAIN ST.
PREMIUM DEPT.

(розумій з українськими мужиками і робітниками. — Ред.) Але сьогодні ся армія бореть ся вже не сама, але разом з польською армією проти червоних імперіалістичних большевиків, які загрожують також свободі польського народу (розумій польський шляхті, буржуазії, езуїтам і т. д. — Ред.)

Між урядами України і Польщі прийшло до порозуміння, на підставі якого польські війська (очевидно разом з помічниками. — Ред.) увійдуть разом з Українцями (польськими заповідниками. — Ред.) на територію України як союзні проти спільного ворога, а по успішній боротьбі польські війська вернуть до своєї вітчизни. (З рук українського мужика і робітника вони цілі не вернуть. — Ред.) Спільною боротьбою здружених української і польської армії направимо блуди минулого і кровю спільно пролітоку проти відвічного історичного ворога Москви, освітимо новий період дружби українського і польського народів". (Чудове славетне "Кожнаму сє" українського хаму з польським шляхтичем. — Ред.)

Таку проклямацію може видавати до свого народу тільки людина, що в обіймах з польською шляхецькою реакцією стратила всяку честь і сором та просту примитивну порядочність людини, та йде на чолі своїх ошуканих, обридливих банд рама в рама з польськими бандитами, щоби втопить в крові нещасний народ, що по важких змаганях скинув врешті ярмо шляхецької і буржуазної неволі.

Проклямації сї, польського шляхецького льокай і його чурі Петлюри, трудових мас України не переконають і за собою не потягнуть, бо народ не на се скинув кайдани царської неволі, щоби знову гнути спину під канчуком шляхецьких гайдуків. Доля польського і українського бандита, що поважилсь виступити до боротьби проти визволивших себе революційних мас України, запечатана. Вона не буде нічим ріжнитись від судби Колчаків, Юденічів і Денікінів. Їх година вже вибила! Українські мужики і робітники ошукують з готовою могиллою і сих своїх останніх ворогів. ("Нова Доба")

15,000,000,000 чисел газет в світ.

В 1900 р. статистика виказувала, що на цілій земній кулі видавало ся около 50.000 газет, з того в самих Злучених Державах 25.000. Тепер що року друкуєт ся в цілім світі 15,000,000,000 чисел газет. Сього паперу вистарчило би обвинити цілу земну кулю.

Ціни на споживчі средства в Англії піднесли ся о 146 процент в порівняно з цінами передвоєнних часів.

БАЛАЧКА ПРО ВІЙНУ.
(Малій фейлетон.)

— З якою метою ведеть ся війну?
— Війну ведеть ся або для оборони, або для грабунку.
— Невже Польща веде війну для грабунку?
— Ні, Польща веде війну для оборони.

— Чи Смоленськ, Київ, Одеса — се польські міста?
— Смоленськ, Київ, Одеса не є польські міста.
— Значить, по що нам туди лізти?
— Для оборони Польщі.

— Сам же кажеш, що там нема Польщі.
— Але сї міста є в руках наших ворогів.
— Тому й здобувати нам їх?
— Природно.

— Значить, гада — га-га на Москву, Казань, Тобольськ, Владивосток! Гурра!
— Не треба буде, бо як займемо Смоленськ, Київ, Одесу, то неприятель попросить миру.

— Неприятель і нині хоче миру.
— Що инше хотіти, а що инше просити?
— Якаж ріжниця?
— Хто просить, той здаєт ся на ласку...

— Ага!... І такому диктуєт ся умови, що? Алез в такому случаю — се війна для грабунку!
— Ні, се війна для гонору.
— Значить для гонору треба би ще мільон людей мордувати, палити села, нести голод і тиф та всі злочинні війни... Алез се було би нечесно, підло і нікчемно.

— Розходить ся о "українні народи.
— Відкіля знаєш, що Росіяни не згодять ся на їх самоствітність? Чи сказали се коли небудь? Чи навпаки не заявляли дещо, що радше є дозволити їх примирливости в сих питаннях?
— Але я їм не вірю.

— Перевіди ся ранше — до того служать мирові переговори.
— Якось ніяково опісля зачинати на ново...
— Дурниця. Історія говорить друге.

— Та й по що спішити ся?
— Ось що! Знаєш по що? Два місяці ранше могли би ми тут були рішити. І се тепер маємо дещо сказати... Хоч вже сьогодні Найвища Рада заповідає "примусові мирі" супроти тих, котрі мають ще замилуване до воєнного різні. Та за місяць прикажуть нам прийняти умови, границі, договори з окраїнними народами — і кінець!

— І так покінчить ся твоє побренькуване шаблею тоді, коли треба було негайно і сміло схвати шаблю у піхву та сказати собі і другим: Кінець! Хто не слухає доброї ради, по слухає ремєня. ("Роботніч")

НАДЗВИЧАЙНЕ ЗАСІДАННЯ КИЇВСЬКОЇ РАДИ.

24-го цвітня відбулось надзвичайне засідання Київської Ради Робітничих та Червоноармійських Депутатів разом з представниками фабрично-заводських комітетів та професійних спілок, присвячене ганебному нападові літаків польської буржуазії на мирне населення міста Києва.

Засідання відкривається о 7-й годині вечером в помешканні цирку. Все велике помешкання цирку переповнене. Голодує т. Іванов.

Вшановане 50-літє народження вождя всесвітньої революції т. Леніна.

Раніш, ніж приступити до порядку денного, — каже т. Іванов, — я мушу зазначити, що сьогодні пролетаріат святкує 50-літню річницю уродин свого вождя, т. Леніна. Київський пролетаріат не може не відмітити цього дня.

Промова т. Фелікса Кона.

З промовою, присвяченою т. Ленінові, виступає т. Фелікс Кон. Ті оплески, які роздалися тут при згадуванні імені т. Леніна, роздають ся по всьому світі, коли згадують його імя, бо се імя зробило ся тепер прапором пролетаріату і воно відоме тепер навіть в найбільше глухому селі України.

Т. Ленін завжди й під час панованя царизму й під час революції 4 і 5 року й під час імперіалістичної війни вів уперто боротьбу за пролетарську справу. А тепер, коли у нас пролетарська революція перемогла, він не засліплюється, а, кинувши до того, щоб не піддавати ся оптимізму і вказує, що перед нами ще грізний фронт господарчої розрухи, який пролетаріат, щоб будувати свою державу, мусить перемогти. (Гучні оплески).

Всі збори встають і співають "Інтернаціонал".

Привітна телеграма.

Після того, всі збори, прихилившись від голосованя частини меншевиків, постановляють послати Ленінові таку телеграму: "Об'єднане засідання Київської Ради Робітничих та Червоноармійських Депутатів, фабрично-заводських комітетів і правлінь професійних спілок шле пакий пролетарський привіт вдовдові світового комунізму — славетному борцю і керівникові робітничої класи — т. Володимирові Ленінові. В 50-літні роковини з дня народження т. Леніна робітники і червоноармійці м. Києва висловлюють непохитну упевненість, що велике світове повстання робітничої класи, яке розпочало під керівництвом т. Леніна, буде доведено до переможного кінця.

Хай живе непохитний вождь пролетаріату Володимир Ленін!
Хай живе світовий комунізм!"

ПРОМОВА Т. ВАРДИНА.

Ганебний вчинок польських білогвардійців.

Все, що є чесного в Києві, було обурене ганебним нападом польських білогвардійців на мирну київську людину. З точки погляду буржуазного права, буржуазних правил війни, немає виправданя сьому вчинкові. Се є хижачський вчинок банди, що за яку вгоди ціну хоче нам пошкодити. Підчас всесвітньої війни імперіально протестували проти такої вчинки і разом з тим лицемерно протестували проти таких самих вчинків своїх ворогів. Се є лицемерство продовжується ся й тепер. Польща обвинувачує нас в хижачстві, але не було таких хижачських вчинків, яких не робили б воюючи з нами не тільки Колчак і Денікін, але культурні ... і Французи. Та робітничка класа не є кровожерня і тепер згодилась на пропозицію Англії відносно реттки денікінців. За ті бомби, які кинув в мирну людину Київ, відповідає польська буржуазія, але за ту війну, яку вона провадить проти нас відповідає буржуазія Антанті. Бо ся буржуазія, коли хотіла, могла б заборонити Польщі війну, вона відповідає за сей злочин.

Всі власні панів і своєю кровю відстояли від Юденічів, Денікінів і Колчаків? Ні! Сього не буде! Ми — за незалежність Польщі, але ми також за незалежність трудової Росії і совітської України. Скинувши царя й буржуазію, російські робітники й селяни не примусово, зі своєї власної волі визнали вільне самовизначення польського народу і відмовили ся від яких там не будь прав на польську територію. Ся урочиста заява завоює свою силу й тепер. В Берестю, Литовським перед лицем безпощадного германського мілітаризму ми отверто сказали своє слово в оборону польського народу. Соціалістична влада ні в чім не виявила своїх ворожих стремлень що до Польщі. Навіть і тоді, коли польські пани й капіталісти воєнною силою зруйнували совітські республіки Білоруси, Литви і заняли їх території, ми проти наших панив не сходили зі своїх позицій.

Ми визнали і визнаємо незалежність Польщі, але ми не визнаємо за польськими панами права експлуатації руських робітників. Ми не визнаємо за польськими поміщиками права відбирати землю від руських селян, роблячи з них свою робочу худобу. Ми не визнаємо за польською салдатчиною права мунити російський і український народ. Ми хотіли й хочемо мира, Соціалістична дипломатія, як і раніш готова піти на зустріч першим проясненням здоровому розуму польських білогвардійців, щоб заключити мир

на засадах, відповідаючих інтересам польського і російського народу. Але ми не збираємо ся схилити соціалістичний прапор перед нахабством варшавських погромщиків.

Совітська Росія, яка одужала Денікіна й Колчака, зможе огнем і кришею доказати польським панами і тим, які стоять за їхніми спинами, що час слабости російського трудового народу пройшов. До сей хвилі червоным військам західного фронту було заборонено наступати. Совітське правительтво хотіло показати обуреному польському народові своє щире прямуване до мира. Неподвижністю наших військ скористували ся варшавські правителі, напали на Україну й зайшли далеко в глибину її. Україна в небезпеці, а з нею разом в небезпеці й совітська Росія.

Робітники й селяни, війна не закінчена! Польські підпалачі стремлять зі всіх сил роздмухати грізно полум'я! Злодіям-наслідникам треба дати безпошадний опір. Трудові пролетарі, війна ще не закінчена, мобілізуйте знова ваших борців за ідеї соціалізму! Комісарі і лицарі червоної армії, задане ваше не розважате. На західний фронт, червоноармійці, червоної морки, червоної козаки! Ви сподівали ся повернути до мирного життя, пахати землю, і ось польські пани не дозволять вам сего. Вони хотять вас зробити рабами і вам треба знову підняти свою зброю для самооборони.

маркаційній лінії постійно відбувають ся оружні сутички. Тюрми в окупованій Полякми області, переповнені. Всі органи литовської преси у Вільні — закриті. В ковенських воєнних кругах отверто говорять про сподіваний наступ на Вільно. Після донесень ковенських газет (з марта місяця) в останніх часах Поляки стягують нові частини військ на литовську границю.

Відносини з Латвою, північним сусідом Литви, також дуже заострили ся. Від часу занятя Поляками Двінська, латиська буржуазія ділає соціалістично з Польщею. Сильна Польща для Латвії є більше вигідним сусідом, ніж слаба Литва. Спори ізза пограничної лінії також дуже заострили ся. Латвія домагається ся для себе Можейків, важного залізничного вузла в північно-західній частині Ковенської губернії. (Можейки належать ся на етнографічній території Литви).

До сего часу всі спроби розважати пограничні непорозуміння обоюдною згодою не увінчали ся успіхом. В польсько-литовським спорі правительтво Латвії підтримує Польщу.

Реакція внутрі краю росте не днями, а годинами. В Ковні заборонено навіть органи литовських меншевиків "Соціал-демократ" і орган професійних союзів "Робітничче Житє". Редактори сих газет знаходяться в тюрмі. В половині лютого по цілм краю відбували ся масові арештованя. В Ковні арештовано 200 осіб. При кінці лютого в Ковні почали ся заворушення серед жовніврів. Сі події правительтво пробувало пояснити впливом "большевицького золота". Заворушення межі жовніврів, прийнявши форму отвертого повстаня, зістали здушені. Провідників повстаня — розстріляли.

Однак, не дивлячися на крайню строгість, которую виявляє клерикальне правительтво, не дивлячися на майже необмежене пановане в краю провідників британської місії, робітничий рух росте і в ширину і в глибину. Про часи соювіт згадують добром навіть ті дрібно-буржуазні елементи, котрі на весні минушого року були настроєні проти них.

З'їзд литовських професійних організацій заявив ся за совітським режимом. Пробуджують ся і сільсько-господарські робітники. В Ковні появили ся знов нелегально видавані литовські газети "Правда" і "Комуніст".

Пановане реакції на Литві упаде зі зростом робітничого руху.

В. С.

Високе ц. і к. Міністерство!

Я вибраний вже двічі із виборчого округу Дрогобиць — Самбір — Старий Самбір — Турка — Балигород — Лютовиска й заступаю понад 300.000 мешканців, майже без винятку селян і робітників. Отже тепер, в такій важній для Європи й Австрії годині, предкладаю Високому ц. і к. Міністерству свої услуги. Значучо, що се я зробив зараз з початку війни і переговорював в поданій мною справі з ц. і к. Військовою Командою у Львові, однак наступаючі скоро одна по другій події, перешкодили мені розпочати мою саме тоді умовлену діяльність. Мое імя серед народу, а головню серед селян, дуже знане, бо я звик брати активну участь у всяких визначніших народнім русі, а навіть деяким із них я давав почин та кермував ними.

Досвід війни вчить нас, що російські агітатори найшвидше у дрібній частині галицького населеня послух. — Отсих селян названі агітатори обманіли.

На грізную російську небезпеку я звертав увагу властей все, як тільки до того була нагода, головню одначе в парламенті, як про се свідчать мої тут задучені промови. Словом і письмом, на зборах та в лекціях, поборював я загрожуючих нам Росіянів як найбільших ворогів Австрії та України.

Моїми силами може Високе ц. і к. Міністерство розпоряджувати ось як: Що правда російські агітатори сидять під ключем, одначе їх пропаганда перетягнула на свій бік частину населеня. З огляду на се заявляю, що я готов йти в край з місця на місце та навчати зібраних селян про силу та значеня Австрії та її армії, про доброзичливість нашого Монарха і нашої держави для української нації та про глобальне українського елементу царизмом, а пануючі в деяких кругах народу фальшиві думки справити в імя обовязків українських горожан супроти держави й Династії. Я є також готов поїхати на Україну, за якою звязали мене через ряд літ організаційні інтереси, аби там популяризувати роль Австрії для цілої української нації.

При сім позволяю собі додати, що в моїй агітаційній роботі ніколи не буду торкатися партійних інтересів, а матиму на оці виключно тільки австрійські, які містять в собі й українські.

Українському народові в Австрії й Росії не достає в сій історичній годині інформаційних вісток, які мали би його звести на правильний шлях. Тому позволяю собі предложити зладжену мною в українській мові, а рівночасно додучену в німецьким перекладі брошуру, написану з огляду на теперішнє положеня, аби її у відповідній кількості надрукувати та поширити відтак серед українського населеня.

ВІТІК АГЕНТОМ МОНАРХІСТИЧНОЇ АВСТРІЇ.

Галицький український соціал-демократ Семен Вітик був перед війною і підчас війни до розвалу старої Австрії послом до віденського парламенту, а через кілька місяців минушого року "міністром" для галицьких справ в петлюрівським "кабінеті" в Камініці Подільським. Який з него був соціаліст, се й до того один з передовіших в Галичині, які нині опинили ся всі з Петлюрою на службі у польської шляхти, про се свідчать низше подані два документи, писані власною рукою Вітика, які перебираємо з віденського "Українського Прапора". Один з сих документів се просьба Вітика до австрійського міністерства війни, в якій він предкладає послідному свої услуги, другий — початок і кінець брошури, яку написав Вітик для підпертя своєї просьби.

В дослівнім перекладі сї документи звучать:

І.

Високе ц. і к. Міністерство!

Я вибраний вже двічі із виборчого округу Дрогобиць — Самбір — Старий Самбір — Турка — Балигород — Лютовиска й заступаю понад 300.000 мешканців, майже без винятку селян і робітників. Отже тепер, в такій важній для Європи й Австрії годині, предкладаю Високому ц. і к. Міністерству свої услуги. Значучо, що се я зробив зараз з початку війни і переговорював в поданій мною справі з ц. і к. Військовою Командою у Львові, однак наступаючі скоро одна по другій події, перешкодили мені розпочати мою саме тоді умовлену діяльність. Мое імя серед народу, а головню серед селян, дуже знане, бо я звик брати активну участь у всяких визначніших народнім русі, а навіть деяким із них я давав почин та кермував ними.

Досвід війни вчить нас, що російські агітатори найшвидше у дрібній частині галицького населеня послух. — Отсих селян названі агітатори обманіли.

На грізную російську небезпеку я звертав увагу властей все, як тільки до того була нагода, головню одначе в парламенті, як про се свідчать мої тут задучені промови. Словом і письмом, на зборах та в лекціях, поборював я загрожуючих нам Росіянів як найбільших ворогів Австрії та України.

Моїми силами може Високе ц. і к. Міністерство розпоряджувати ось як: Що правда російські агітатори сидять під ключем, одначе їх пропаганда перетягнула на свій бік частину населеня. З огляду на се заявляю, що я готов йти в край з місця на місце та навчати зібраних селян про силу та значеня Австрії та її армії, про доброзичливість нашого Монарха і нашої держави для української нації та про глобальне українського елементу царизмом, а пануючі в деяких кругах народу фальшиві думки справити в імя обовязків українських горожан супроти держави й Династії. Я є також готов поїхати на Україну, за якою звязали мене через ряд літ організаційні інтереси, аби там популяризувати роль Австрії для цілої української нації.

При сім позволяю собі додати, що в моїй агітаційній роботі ніколи не буду торкатися партійних інтересів, а матиму на оці виключно тільки австрійські, які містять в собі й українські.

Українському народові в Австрії й Росії не достає в сій історичній годині інформаційних вісток, які мали би його звести на правильний шлях. Тому позволяю собі предложити зладжену мною в українській мові, а рівночасно додучену в німецьким перекладі брошуру, написану з огляду на теперішнє положеня, аби її у відповідній кількості надрукувати та поширити відтак серед українського населеня.

Тому, що я володію також російською мовою, хочу радо посвятити свої сили для бажаной справи.

Як що ц. і к. Міністерство годило би ся на сю пропозицію, то мусіло би також евенуально подбати про справлене подорожної легітимації або перевозових середників а також про асистенцію.

Відень, 23. грудня 1914.

(Підп.) Семен Вітик, Відень І, Готель Рояль.

II.

Спаситель наближається.

Отверте слово до українського народу на Україні. Написав Семен Вітик, посол до віденського парламенту.

Ревуть гармати, падають кулі і тече кров. Побідоносно йдуть війська Австрії й Німеччини вперед. Вони вже побідили Бельгію, здобули велику твердиню Лез, заняли бельгійську столицю Брюссель, захопили грандіозні твердині Намур і Антверпію і наступають прямо на столицю Франції Париж. З двох сторін, з півночі й полудня загрожують вони французькій столиці.

Вже війська Австрії й Німеччини заняли велику частину російської Польщі. Австрійська армія віднесла славу побіду над російською армією під Красним. Наші війська заняли Томашів, Замосте й посунули ся аж під Івангород і Варшаву.

Німецький генерал Гіндебург загнав цілу російську армію в багна і взяв понад 100.000 Росіянів в полон. Російський великий князь Микола-Миколаевич — генерал Ренненкамф спали ся перед полоном тільки скорою утечю в перебраню.

Часть російської армії заняла що правда Східну Галичину, одначе хоробрі австрійські війська прогнали її вже з різних місцевостей. Біля Перемішля знищили вони цілу російську армію, яку втратила понад 80.000 людей і т. д.

Кінчить ся брошура ось якими словами:

Піднімайте ся! Лучить ся з нами!

Нехай живе наш найвищий вождь Цісар Франц Йосиф І!

Нехай живе його вірний приятель Цісар Вільгельм II і т. д.

Чи можна ще написати більш рабські слова і ще низше впасти та запродати себе більш реакційному і антиукраїнському правительству, як було австрійське в початках війни? І то запродати себе в воєнний час тому міністерству війни, на рзказ котрого вивіщано без жадного суду в Східній Галичині тисячі українських селян і інтелігенції а десятки тисяч загнано в табори інтерновані! І сей нікчемний служалець гниючої клерикально-панської Австрії опинив ся потім в Камініці, де разом з іншими такими самими як він, включно з шляхецьким пахоком Петлюрою, продавав український працюючий народ і багатства України французькій буржуазії, румунським боярам, царському сатрапові Денікінові і шляхецькій Польщі. І в той самий час п. Вітик, як і всі йому подібні, називав себе соціалістом та казав, що він боронить інтересів українських робітників і селян.

Оттакі "соціалісти" "визволяли" і ще "визволяють" Україну по Камініцях, Варшавах, Парижах, Віднях, Берлінах і їм нема числа — та служили і служать опорою для всесвітньої реакції в її боротьбі з проливаючими кров за свою свободу українськими і російськими робітниками та селянами!

В ЧЕТВЕР, 3 ЧЕРВНЯ, о год. 8-й вечером заходом Соціалістичної Партії Канади відбудеть ся ПЕРЕДВИБОРЧИЙ МІТІНГ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

На сій мітінгу буде між іншим промовляти т. Том Кесел, з Виндзор, Онт.

ПРАЦЮЮЧІ ЗАХОДУ ПОВИННІ ЗНАТИ, ЗА ШО ВОЮЄ ПОЛЬЩА.

І ми повинні сказати працюючим всього світа, які тепер можуть думати, що Антанта уже не веде з нами війну, що руками льокая — Польщі антанта продовжує війну. Вона продовжує й тому, що хоче повернути маєтки і фабрики польським капіталістам, тому, що се бажано польській воєнщині, тому, що буржуазний уряд Польщі не зможе існувати без націоналістичного чаду. І мусимо вказати на ту роль, яку грає сей зрадник Петлюра, варшавський отаман з ласки шляхецької, який тепер разом з сею шляхотою хоче поневолити працюючі маси.

Допомога жертвам нальоту.

Т. Іванов — від імені губернського виконавчого комітету пропонує зібраню вшанувати пам'ять жертв польського нальоту вставанем (Всі встають). Київська Рада постановила асигнувати на користь жертвам нальоту 200.000 карб.

(Київський "Більшовик" з дня 25. цвітня).

ПОЛІТИЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ НА ЛИТВІ.

16. лютого с. р. литовська буржуазія святкувала дволітню річницю проголошеня національною Тарибю незалежності Литви. Два роки борби, два роки революційних надій і реакційної дійсности.

Литовська національна рада — "Тариба" — зорганізувала ся в осени 1917 року під контролею німецьких окупаційних властей. В Тарибі ніколи не було представників працюючих мас литовського народу. Як в 1917 році, так і тепер, в Тарибі беруть участь лише представники християнських демократів (клерикали) і умірованих лібералів. Тариба не є виборною інституцією в повнім значенні сего слова. Кандидатів до Тариби назначили німецькі окупаційні власти а "вибрали" їх клерикальні і ліберальні круги.

Після падіння революції 1918 року німецька окупаційна влада завалила ся. Тариба проголосила себе висшою національною інституцією і вибрала президентом Литви А. Сметона. Політичним ідеалом буржуазних партій була "незалежність демократичної литовської республіки з союмом у Вільні". Однак політичне становище стало утрудняти ся. При кінці 1918 року з великого числа литовських втікачів в Росії зорганізували ся перші частини литовських червоноармійців. В групі перші відділи сї армії вступили в Литву і заняли столицю краю — Вільно. Зорганізувало ся совітське правительтво Литви і Білоруси. Литва стала складавою частиною Російської Федеративної Соціалістичної Республіки. Правительтво Тариби втікло з Вільно до Ковна і там наскоро зорганізувало міністерство "національної оборони". В тому міністерстві брали участь всі буржуазні партії аж до соціалістів меншевиків.

Проти неокріпшеного еще правительства Литви, об'єднали литовські білогвардійці з частини німецької окупаційної армії. В той же самий час з полудня наступили польські легіоністи. А за спиною буржуазних політиків Польщі і Литви, котрі не бридяться услугами німецьких землевласників, виступали представники антанті. Місце німецьких адміністраторів в

Ковні займають представники союзних місій. Совітське правительтво Литви не змогло видержати натиску об'єднаної "ся польсько-литовсько-німецької коаліції, морально піддержуваної союзними державами. 18. цвітня легіоністи заняли Вільно. На початку літа червоноармійці, уступили з території Литви. В Литві почалась господарка білого терору. Всі ті, котрі мали хочорінайшій звяз з роботою совітів, впади жертвою білого терору. Розстрілювали навіть тих меншевиків, котрі брали участь в правительстві "національної оборони". Коаліційне міністерство, в котрому мали більшість умірованих соціалістичні елементи, зістало замінене міністерством клерикальних реакціонерів, в котрому головну роль грають Гальвановський і Вольдемар.

Лідири, котрі від червоного страху повтікали були до Варшави, повертали до дому. Законопроект про земельну реформу рішили положити під укино. Се еще більше укрідило владу реакціонерів. Правительтво Сметони польське загравати з польськими відділами Литви. Граф Альстєр. Для виясненя порушеної справи ми почуваємось до обовязку заявити сідуюче:

"Стая п. н. "Українська Комедія в Парижі", яка була пошедена в 8. ч. "Українських Робітничих Вістий" з дня 25. лютого с. р. і потім передрукована в скрентонській "Народній Волі", наспіла до нас з Парижа і була підписана: М. Макаренко. Отже тим самим її авторства не можна приписати Олександрові Макаренку. Та щоби хто з невірних Томів не мав чим сумнінів що до авторства згаданой статі, ми заявляємо, що написав її член буршові петлюрівської т. зв. мирової делегації в Парижі — під псевдонімом М. Макаренко.

Редакція.

Шпиріть "Українські Робітничі Вісті!" Передавайте з рук до рук, з хати до хати!

Ковні займають представники союзних місій. Совітське правительтво Литви не змогло видержати натиску об'єднаної "ся польсько-литовсько-німецької коаліції, морально піддержуваної союзними державами. 18. цвітня легіоністи заняли Вільно. На початку літа червоноармійці, уступили з території Литви. В Литві почалась господарка білого терору. Всі ті, котрі мали хочорінайшій звяз з роботою совітів, впади жертвою білого терору. Розстрілювали навіть тих меншевиків, котрі брали участь в правительстві "національної оборони". Коаліційне міністерство, в котрому мали більшість умірованих соціалістичні елементи, зістало замінене міністерством клерикальних реакціонерів, в котрому головну роль грають Гальвановський і Вольдемар.

Лідири, котрі від червоного страху повтікали були до Варшави, повертали до дому. Законопроект про земельну реформу рішили положити під укино. Се еще більше укрідило владу реакціонерів. Правительтво Сметони польське загравати з польськими відділами Литви. Граф Альстєр. Для виясненя порушеної справи ми почуваємось до обовязку заявити сідуюче:

"Стая п. н. "Українська Комедія в Парижі", яка була пошедена в 8. ч. "Українських Робітничих Вістий" з дня 25. лютого с. р. і потім передрукована в скрентонській "Народній Волі", наспіла до нас з Парижа і була підписана: М. Макаренко. Отже тим самим її авторства не можна приписати Олександрові Макаренку. Та щоби хто з невірних Томів не мав чим сумнінів що до авторства згаданой статі, ми заявляємо, що написав її член буршові петлюрівської т. зв. мирової делегації в Парижі — під псевдонімом М. Макаренко.

Редакція.

Шпиріть "Українські Робітничі Вісті!" Передавайте з рук до рук, з хати до хати!

Ковні займають представники союзних місій. Совітське правительтво Литви не змогло видержати натиску об'єднаної "ся польсько-литовсько-німецької коаліції, морально піддержуваної союзними державами. 18. цвітня легіоністи заняли Вільно. На початку літа червоноармійці, уступили з території Литви. В Литві почалась господарка білого терору. Всі ті, котрі мали хочорінайшій звяз з роботою совітів, впади жертвою білого терору. Розстрілювали навіть тих меншевиків, котрі брали участь в правительстві "національної оборони". Коаліційне міністерство, в котрому мали більшість умірованих соціалістичні елементи, зістало замінене міністерством клерикальних реакціонерів, в котрому головну роль грають Гальвановський і Вольдемар.

Лідири, котрі від червоного страху повтікали були до Варшави, повертали до дому. Законопроект про земельну реформу рішили положити під укино. Се еще більше укрідило владу реакціонерів. Правительтво Сметони польське загравати з польськими відділами Литви. Граф Альстєр. Для виясненя порушеної справи ми почуваємось до обовязку заявити сідуюче:

"Стая п. н. "Українська Комедія в Парижі", яка була пошедена в 8. ч. "Українських Робітничих Вістий" з дня 25. лютого с. р. і потім передрукована в скрентонській "Народній Волі", наспіла до нас з Парижа і була підписана: М. Макаренко. Отже тим самим її авторства не можна приписати Олександрові Макаренку. Та щоби хто з невірних Томів не мав чим сумнінів що до авторства згаданой статі, ми заявляємо, що написав її член буршові петлюрівської т. зв. мирової делегації в Парижі — під псевдонімом М. Макаренко.

Редакція.

Шпиріть "Українські Робітничі Вісті!" Передавайте з рук до рук, з хати до хати!

ВІДОЗВА ДО ВСІХ РОБІТНИКІВ, СЕЛЯН І ЧЕСНИХ ГРОМАДЯН РОСІЇ.

МОСКВА, 30 числа. — (Радо. У — Війська польських панів і капіталістів заняли Житомир і загрожують Київ. При допозі свого наймита Петлюри і французького золота польські білогвардійці втягнули в зраду галицькі частини, які перед кількома місяцями перейшли на бік совітської влади. Пануючі в Польщі верстви на отверті і чесні мирні пропозиції совітської Росії відповідають безчесною спробою захопити правобережну Україну. Сього мало: Польське правительтво ясно говорить про свій намір захопити всю Україну, аби передати її петлюрівській Директорії. Правительство Плядуського йде дорогою Фогенцолерна, який навів на Україну свої війська під видом помочи Київській Раді. Кровавадібне насильство доповнюється гідкою маскаррадою.

Одночасно з сим буржуазна польська преса вимагає занятя всіх тих країн, які належали до Польщі перед 150 рока-

ми — майже під Смоленськ. Капіталістичне правительтво, що веде свою родову лінію від тих магнатів і авантюристок, які вже не одного разу розпинали й продавали польський народ, до останної хвилі замовчувало свій програм мира, ховаючи свої справжні наміри. Тепер воно заговорило ділом. Воно показує нам, як воно собі уявляє мир з руським народом. Слушайте-ж робітники й селяни!

Польський мир — мир, який хочять принести нам на своїх багнетах польські пани й капіталісти, означає **повне пригноблене** не тільки литовських, білоруських та українських робітників і селян, а також мільони суро руського населеня. Над їх головами збирається ся панувати тільки що спечений польський жандарм.

Руські робітники і селяни червоноармійці! Чи віддамо ми польським панами на поталу й на знущаня руську землю, яку ми звільнили від сво-

Ковні займають представники союзних місій. Совітське правительтво Литви не змогло видержати натиску об'єднаної "ся польсько-литовсько-німецької коаліції, морально піддержуваної союзними державами. 18. цвітня легіоністи заняли Вільно. На початку літа червоноармійці, уступили з території Литви. В Литві почалась господарка білого терору. Всі ті, котрі мали хочорінайшій звяз з роботою совітів, впади жертвою білого терору. Розстрілювали навіть тих меншевиків, котрі брали участь в правительстві "національної оборони". Коаліційне міністерство, в котрому мали більшість умірованих соціалістичні елементи, зістало замінене міністерством клерикальних реакціонерів, в котрому головну роль грають Гальвановський і Вольдемар.

Лідири, котрі від червоного страху повтікали були до Варшави, повертали до дому. Законопроект про земельну реформу рішили положити під укино. Се еще більше укрідило владу реакціонерів. Правительтво Сметони польське загравати з польськими відділами Литви. Граф Альстєр. Для виясненя порушеної справи ми почуваємось до обовязку заявити сідуюче:

"Стая п. н. "Українська Комедія в Парижі", яка була пошедена в 8. ч. "Українських Робітничих Вістий" з дня 25. лютого с. р. і потім передрукована в скрентонській "Народній Волі", наспіла до нас з Парижа і була підписана: М. Макаренко. Отже тим самим її авторства не можна приписати Олександрові Макаренку. Та щоби хто з невірних Томів не мав чим сумнінів що до авторства згаданой статі, ми заявляємо, що написав її член буршові петлюрівської т. зв. мирової делегації в Парижі — під псевдонімом М. Макаренко.

Редакція.

Шпиріть "Українські Робітничі Вісті!" Передавайте з рук до рук, з хати до хати!

Ковні займають представники союзних місій. Совітське правительтво Литви не змогло видержати натиску об'єднаної "ся польсько-литовсько-німецької коаліції, морально піддержуваної союзними державами. 18. цвітня легіоністи заняли Вільно. На початку літа червоноармійці, уступили з території Литви. В Литві почалась господарка білого терору. Всі ті, котрі мали хочорінайшій звяз з роботою совітів, впади жертвою білого терору. Розстрілювали навіть тих меншевиків, котрі брали участь в правительстві "національної оборони". Коаліційне міністерство, в котрому мали більшість умірованих соціалістичні елементи, зістало замінене міністерством клерикальних реакціонерів, в котрому головну роль грають Гальвановський і Вольдемар.

Лідири, котрі від червоного страху повтікали були до Варшави, повертали до дому. Законопроект про земельну реформу рішили положити під укино. Се еще більше укрідило владу реакціонерів. Правительтво Сметони польське загравати з польськими відділами Литви. Граф Альстєр. Для виясненя порушеної справи ми почуваємось до обовязку заявити сідуюче:

"Стая п. н. "Українська Комедія в Парижі", яка була пошедена в 8. ч. "Українських Робітничих Вістий" з дня 25. лютого с. р. і потім передрукована в скрентонській "Народній Волі", наспіла до нас з Парижа і була підписана: М. Макаренко. Отже тим самим її авторства не можна приписати Олександрові Макаренку. Та щоби хто з невірних Томів не мав чим сумнінів що до авторства згаданой статі, ми заявляємо, що написав її член буршові петлюрівської т. зв. мирової делегації в Парижі — під псевдонімом М. Макаренко.

Редакція.

Шпиріть "Українські Робітничі Вісті!" Передавайте з рук до рук, з хати до хати!

Ковні займають представники союзних місій. Совітське правительтво Литви не змогло видержати натиску об'єднаної "ся польсько-литовсько-німецької коаліції, морально піддержуваної союзними державами. 18. цвітня легіоністи заняли Вільно. На початку літа червоноармійці, уступили з території Литви. В Литві почалась господарка білого терору. Всі ті, котрі мали хочорінайшій звяз з роботою совітів, впади жертвою білого терору. Розстрілювали навіть тих меншевиків, котрі брали участь в правительстві "національної оборони". Коаліційне міністерство, в котрому мали більшість умірованих соціалістичні елементи, зістало замінене міністерством клерикальних реакціонерів, в котрому головну роль грають Гальвановський і Вольдемар.

Лідири, котрі від червоного страху повтікали були до Варшави, повертали до дому. Законопроект про земельну реформу рішили положити під укино. Се еще більше укрідило владу реакціонерів. Правительтво Сметони польське загравати з польськими відділами Литви. Граф Альстєр. Для виясненя порушеної справи ми почуваємось до обовязку заявити сідуюче:

"Стая п. н. "Українська Комедія

ЗЕМЕЛЬНЕ ПИТАНС В СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ.

Розв'язане земельного питання є однією з важких задач совітської Росії.

До революції земельні привілеї належали до шляхти, монастирів і церков, котрі посідали величезні простори землі. Селянство, яке становить найбільший процент населення Росії, зажадало експропріації і поділу великих маєтків та більшість його кусків землі. Без попиртя селянства не може існувати в Росії ані одно правительтво. Знова з другого боку, соціалістичний режим вимагає систематичної соціалізації агрикультури — а се процес дуже противний мішанській ідеології селян.

Совітська влада мала перед собою три найбільші задачі земельного питання, а імено: цілковите знесення земельних привілеїв обшарників, задоволення індивідуальних жадань селян і започаткування введеної в життя соціалізації агрикультури.

Згідно з декретом земельного питання з дня 1. листопада 1917 року і 27. січня 1918 року, земля відобрано від дідичів, монастирів та церков і віддано для вжитку працюючих мас.

В р. 1918 державна власність обнімала 15,800,000 десятин землі, з чого 12,800,000 віддано для приватного вживання селянам, однак земля остаєся на дальше власністю держави.

Земля, що належала до селян до революції, лишилася і на дальше їхньою приватною власністю. Совітське правительтво лишило для своєї розпорядимости 3,000,000 десятин, по більшій часті господарства бунших великих дідичів, котрі призначені для великих технічних агрикультурних підприємств. Совітське правительтво лишило також для своєї розпорядимости ті простори землі, де є мінеральні поклади.

Після першої стадії аграрної революції, совітське правительтво в першій половині 1918 року приступило до соціалізації агрикультури.

З самого початку праця розділяла ся на дві головні часті: організоване господарчих селян і розвинене агрикультурних комун і других колективних сільсько-господарських підприємств, не будучих під контролею совітів.

В серпні 1918 року, народний комісарят агрикультури (рільництва) видав декрет постанови щодо організації комун, а 2 листопада того самого року правительтво створило фонд з біліона рублів в цілі несення поміч колективним рільничим підприємствам. Однак в 1918 р. всі ті підприємства були ще в хаотичним стані.

Більше основні зміни зайшли в р. 1919, коли то-видано

в тій справі цілий ряд декретів. Найважливіший декрет був виданий 14 лютого 1919 р., в котрім ще раз зазначено, що земля є власністю цілого краю, заряджувана народним комісаріатом рільництва, губернiальними і повітовими земельними департаментами і другими правительственными тілами.

Земля, яка належала до селян, остала ся при них. Але вся нероздлена земля, що лишилася в резерві, зістала приватною і віддана до розпорядимости республіці. Совітські земельні обшари є оброблювані коштом держави, а робітники, що працюють на тих обшарах, се переважно робітники з міст.

Адміністраційне і технічне заагаджувание справ кожного такого підприємства є ведене спеціалістом або комітетом, який є настановлюваний тільки совітським урядом. Знова спеціальний робітничий комітет має право контролі економічного і санітарного життя робітників.

Згідно з тим пляном ті обшари землі є оброблювані після наукових і віршевих метод господарства і мусить бути найбільше продуктивні. Іхньою задачею має бути: випас худоби, молочарські виробы, управа винограду, плекание оловечевих дерев, плянтації гербати, тютюну, бураків, запродажуване взірцевої управи рілі, рільничих шкіл, вистав, бібліотек, музеїв і т. и. Головною іхньою цілю має бути вистворене великих господарсько-рільничих центрів, котрі служили би вчителами і провідниками для селян.

Господарсько-рільничі комунни є колективними підприємствами добровільно організованих груп селян, котрі користають з знарядів праці, що належать до них або є віддані для їх диспозиції совітським урядом. Комуни продукують виключно тільки для своїх членів на основі рівномірного поділу праці і спільного користування на комуністичних основах з витворених продуктів праці.

Коллективна управа землі розуміє ся в тім зміслі, що ціле село або часть його спільно обробляє поле, гноїть, сіє, збирає збіжжя, віддаючи до спільного розпорядимости інвентар і знарядя праці. Такі стоваришення складають ся власне з малоземельних селян.

Комуни і стоваришення для колективного оброблювання землі є заряджувані комітетами, котрі вибирає ся з членів комун, але вони зобовязані підлягати плянам діяльности установленим сільсько-господарськими комісаріатами для того, щоби совітська республіка була забезпечена, що всі поля є управлювані до користю. (Кінець буде.)

РІЖНІ ВІСТІ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ПРОТИ ПОХОДУ ПОЛЬЩІ НА УКРАЇНУ.

Чеська буржуазія боїть ся, щоби більшовизм не прийшов до власти в Чехословаччині.

ЖЕНЕВА, 20. мая. — Польська виправа ніби проти більшовиків на Україні, стане сими днями головним питанням європейської дипломатії. Се стане ся за починком міністра заграничних справ Чехії, Бенеша, який власне находить ся в Парижі.

Як заявив один чеський дипломат, голова місії Бенеша в Парижі, задля якої він там поїхав, є звернути увагу державам на велику небезпеку, яка випливає з польського заборочого походу на Україну.

"В Празі панує велике недооволєне", — говорив дипломат, — що Польща бере ся за діло, яке є понад її сили. Коли авантюра генерала Пласудського скінчить ся нещасливо і більшовицька ар-

мія ударить на Польщу, то ніхто не знає, де вона задержить ся і Чехословаччина найдет ся в великій небезпеці.

ВІДНОСИНИ МІЖ РОСІЄЮ І ПЕРСІЄЮ.

Совіти пропонують угоду перському правительству.

МОСКВА, 20. мая. — Тут оповіщено сьогодні, що совітський міністер заграничних справ Чічерін вислав ноту до перського правительства, в якій зясовано становище совітського правительства супроти Персії.

Совітське правительтво бажає, аби уневажнено всі угоди, які Персія заключила з царським правительством, признає принцип зустрічання держави за свободою Каспійського моря, за самоозначенем населення в справі означення границь. Росія зобовязує ся також не організувати ніяких мілітарних сил на перській території, отворити дорогу з Персії через Росію і пропонує повне відновлене дипломатичних зносин.

Перський посол в Парижі звертає ся о поміч.

ЛОНДОН, 21. мая. — Персія звернула ся до "Ліги Націй" з просьбою о охорону перед більшовицьким наїздом. Приводом до того має бути висаджене більшовицьких військ з Каспійського моря на перську територію. Просьбу-вініс перський міністер заграничних справ, який тепер находить ся в Парижі.

Мобілізація робочої сили в Росії.

ПЕТРОГРАД, 24. мая. — Совітське правительтво старає ся викінчувати всю роботу силу Росії для успішного веденя війни з Польщею і в цілі знищення галапанських елементів дорогою регистрації всіх мушун і віці від 16 до 50 років і всіх женщин від 15 до 40 років.

Кожда особа в тому віці мусить постарати ся о регистраційні книжочки зі своїм описом і з поданом рода праці, яку вона може виконувати.

Як в Лондоні дивлять ся на польсько-совітську війну.

ЛОНДОН, 22. мая. — Навть тутешні мілітарні знатоки, які симпатії є рішучо против російські, признають, що польська мілітарна авантюра против совітської Росії мусить скінчитися невдачею. Генерал бригади Вільям Тамсон висловив ся сьогодні так про наїзд Польщі на південно-західну Росію:

"Раніше чи пізніше російські совітські війська віднесуть перемогу. Поляки будуть розгромлені так само як генерал Юденіч і Денікін та адмірал Колчак". Тамсон схарактеризував Польщу як "чванливий, безладний і несправний народ, що пугітв ся на дорогу державного самовбивства".

Генерал Морис заявив, що "польські побіди продовжують лишне жите і скріплять владу совітської Росії".

В міністерстві війни заявлено, що від 10. мая Поляки не зробили ані кроку вперед.

Центральна Азія хилить ся до Росії.

МОСКВА, 22. мая. — Злобуте Ензел в Персії над Каспійським морем російськими совітськими військами обєднало революційні елементи східної і західної Персії і завадало послідній удар контрреволюційним силам над тим морем.

Становище Персії та засноване нових російських консуляцій в Афганістані, Бухарі і західному Китаю та оповіщення, що засновано в Хіві приязне до Росії демократичне правительтво — все те вважає ся тут як признака нового політичного напрямку в центральній Азії, що шукає для неї піддержання радше в Росії чим в Західній Європі.

Хвалить ся, що польські наїзники на Україні губодуть ся українським хлібом.

ЛОНДОН, 17. мая. — Телеграма до "Дейлі Нюс" з Берліна доносить: Др. Стоцький, член української делегації, заявив, що кошт теперішньої польської офензиви є менший, як се можна припускати.

"Польща, говорить він, мала спромому одержати від Америки великі запаси воєнного матеріалу, який Америка мала у Франції, за дуже малу суму — 200,000,000. (Він не каже чи се франки, чи марки.) Навть сеї суми Польща не мусить тепер платити. Вона буде змушена платити лише процент від капіталу, а заплачу загарантувала своїми лісами і вуглем на Шлезьку.

"Америка не хотіла, перевозити воєнного матеріалу з Франції назад до дому, а Франція його не потребувала, так що було найкорисніше післати його до Гданська, хоч ціна була невелика.

"Польща дає оруже для наших (Петлюрових) військ, а за те ми годуюмо цілу поль-

ську армію нашим хлібом. В той спосіб кошт війни не є дуже великий".

Селянські охоронні загони проти бандитизму.

БОБРИНСЬКА, 7. цвітня. — У Черкаському повіті майже по всіх селах з приходом радянської влади селяни організували охоронні загони для боротьби з бандитизмом. Сільська людність всіма засобами підтримує ці загони, як єдину охорону проти розбійницьких банд. Завдяки енергії і ретельности цих загонів у Черкаському повіті нема жадних ознак бандитизму.

Вся Росія проти Польщі.

ЛОНДОН, 19. мая. — Телеграма від британських робітничих делегатів з Москви говорить, що вся Росія, почавши від селянина а скінчивши на жовірови, уважає польський наступ за насильство, поповнене на всім російським населено, тому жертвує все, щоби Польщу побити. Російський народ хоче мира а Польща якраз начала свою офензиву, коли весь наїзд роздумував над ним.

Дальше неправдою є, щоби совітське правительтво робило якінебудь перешкоди в розслідуваню російських відносин, або щоби переслідувало чужинців.

Махно розстрілений.

КОПЕНГАГА, 21. мая. — Кореспондент "Форверста" доносить, що відомий провідник бандитів на Україні, Махно, полав ся в руки радянських властей і на їх приказ зістав розстрілений.

Франція потребує пів мільона робітників.

ПАРИЖ, 24. мая. — Вишерада матеріалів і праці сповіщає, що у спустошених війною околицях Франції потрібно негайно від 400 до 500 тисяч робітників. Обчислюють, що перед війною у Франції було 1,100,000 будівельних робітників; се число поменило ся наслідком втрат на війні і з причини зведення вісім-годинного дня праці до 650 тисяч.

Після відходу 200,000 Німців і китайських робітників, яких спроваджено за контрактом на воєнний час, брак робітника став ще більше діямаючий.

В послідних часах спроваджено кілька тисяч польських робітників, але се не помогло богато і правдоподібно будуть заряджені незабаром якісь міри, щоби Німеччина могла посылати своїх безробітних на роботу до Франції.

Хочуть знова починати війну.

ЛОНДОН, 19. мая. — Маршалок Фош, Генрі Вілсон і Вінстон Черчилль не вірять щоби "Ліга Націй" або подібне тіло було в силі полагодити міжнародні непорозуміння. Мілітарна сила се одинокое средство, що може запровадити спокій на землі, тому вже задалегідь треба нам слідуючу генерацію приготувати до війни.

На се одна французька газета так відповідає: "То правда, що ви мілітаристи любите війну, але зате ви загально не навидите революцію, але ми вас упевняємо, що заки буде така друга світова війна, то її попередить світова революція".

Заворужене в французьким парламенті.

ПАРИЖ, 19. мая. — Крик і галас в французькій палаті послів примусив відложити засідане на півтора години. Се боротьба на язики почала ся тим, що соціалістичні послы не давали говорити про страйк послів Леонви Доде синові славновісного автора оповідань, представника французських монархістів. Коли він хотів лиш зачати говорити, соціалісти починали кричати, тупати ногами, віджати кріслами до столів і т. д.

Доде нападав на страйкерів і на генеральну федерацію праці, яка викликала страйк.

Губернатор ньюорського стейту кладе вето на проти-соціалістичні закони.

ОЛБАНІ, Н. Я., 19. мая. — Губернатор (стейту Нью Йорк) Сміт вініс своє вето проти законів ухвалених на послідній сесії ньюорського союму, які були вимірені проти соціалістів і проти соціалістичної партії. Сміт вініс свій протест проти законопроектів сенатора Лоска відносно "кримінальної анархії", відносно льоальности шкільних учителів і законів безпосередно виміреніх проти політики соціалістичної партії.

Шість законів, проти котрих запротестував губернатор Сміт, є слідуючі:

1. Закон, що мав відібрати право соціалістичній партії брати участь в виборах.
2. Примусовий екзамін льоальности для учителів публічних шкіл.
3. Видаване "лайсенсів" під доглядом шкільного віддлу для всіх шкіл в стейті Нью Йорк. (Сей закон мав на цілі занести соціалістичну "Рендска" в Нью Йорку).
4. Закон, що встановляв спеціальне бюро для розслідування кримінальної анархії.
5. Змінене закона про присягу для соймових послів.
6. Закон, що усував соціалістів від всякого уряду в стейті Нью Йорк.

(Помимо вета губернатора Сміта ці закони можуть увійти таки в силу тоді, коли вони дістануть в соїм дві-третих голосів).

Ще два убиті.

МЕРИТВЕН, В. Ва., 20. мая. — Сегодя по полудни убито ще дві особи. Убиті є Д. А. Балдвін, компанійний посіпака, і Шаккоя, майнер.

"Значить, разом убито в тім місті" 12 осіб. Питьох ранено. Послідної ночі убито двох детективів, які хотіли переплести ріку Гог і втічи з Вест Вирджинії до Кентоки. Однак трупів ще не знайдено.

В однім дни виїхало з Америки до Європи 14,840 людей.

НЬЮ ЙОРК, 23. мая. — Вчора пополудни опустило тутешню пристань вісім великих пароплавів, веучи до Європи 14,840 пасажирів.

Ті кораблі пливуть до всіх головніших європейських пристаней. Вертаючи назад до Америки, вони так само будуть заповнені шестер емігрантами, бо, як кажуть іміграційні урядники, наплив народу з Європи обмежує ся тепер лишне браком місця на кораблях.

Зміні в канадській натуралізаційній акті.

ОТТАВА, 25. мая. — На основі переговорів з британськими властями мають наступити певні зміни в канадській натуралізаційній акті відносно осіб, котрі є чужинського ворожого походження, а котрі не вибрали горожанських паперів перед війною. На основі теперішнього натуралізаційного акту, який прийняла Канада в 1919 році, осо-

Dr. Hans Herschman
 ЧОТИРИ РОКИ В ВІДЕНСЬКІМ ГЕНЕРАЛЬНІМ ШПИТАЛІ.
 341 SOMERSET BLOCK
 Напроти штору Irona.
 Спеціаліст по жіночому і мужському слабостям.
 Урадові години: — від 1.30 до 3.30; — від 6.30 до 8 вечером.
 Телефон офісу: — МЕРН 1476;
 Телефон резиденції: — ШЕРБРУК 738.

Позір! **Позір!**

УКРАЇНСЬКИЙ Музичний Склеп

Отримав нові інструменти до оркестри і банди. Колумбія Грамофони, також українські рекорди, російські, польські, румунські і т. д. з гарними піснями і танцями. Отрималисьмо також гармоні німецькі під назвою (Hörner)

Ми направляємо грамофони і другі інструменти по уміркованих цінах. Хто бажає мати наш каталог інструментів нехай зашле 3 центову марку на пересилку.

UKRAINIAN MUSIC STORE
 579 1/2 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ "МОЛОТ"

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — \$2.00 нарік, 10 цит. поодинокое число.

"МОЛОТ"
 414 E. 9th STR. — NEW YORK, N. Y.

би чужинського ворожого походження не можуть бути натуралізованими аж по уплаті десятих літ пісія проголошення мира. Такий акт був ударом для многих чужинців, котрі в часі війни жили собі цілком мирно і працювали в Канаді, а котрі через непорозумінне чи з певних інших причин не прийняли канадського горожанства передше.

Нова зміна в натуралізаційній акті буде зроблена в тім напрямі, що правительтво надасть владу державному секретареві видавати натуралізаційні папери тим особам, котрі були в Канаді через десять літ перед липнем 1919 року і котрі через цілий час свого побуту заховували ся як добрі горожани.

Совітська Росія признала незалежність Литви.

Литовські часописи подають: Чічерін прислав вже відповідь на ноту литовського уряду з дня 3. цвітня. Нота держана в дуже сердечному тоні. Чічерін підкреслює в кількох її місцях змаганя совітського уряду до мира з литовським народом. Справа незалежності Литви не підходить ніякій дискусії. Совітська республіка признає незалежність Литви з усіма прислугуючими правами. Справу прилучення до Литви домаганя Литвою міст, вирішити ся відповідно етнографічному принципі рішучо справедливо без ніякої кривди.

За III. Интернационалом.

Головний партійний комітет швейцарської соціалдемократії прийняв 20 голосами проти 18 внесок на приступане до III. Интернационалу.

За III. Интернационалом.

Головний партійний комітет швейцарської соціалдемократії прийняв 20 голосами проти 18 внесок на приступане до III. Интернационалу.

Якого відшкодованя домагає ся Канада.

ОТТАВА, 27. мая. — Претенсії Канади щодо воєнного відшкодованя від Німеччини за втрати, які Канада понесла в часі війни, виносять \$1,871,000,000. Свої домаганя переслала Канада до Англії, яка предложить сей рахунок на конференції, котра відбуде ся в Спа.

ОТТАВА, 27. мая. — Претенсії Канади щодо воєнного відшкодованя від Німеччини за втрати, які Канада понесла в часі війни: Кошт війни і демобілізації \$1,715,000,000;

ОТТАВА, 27. мая. — Претенсії Канади щодо воєнного відшкодованя від Німеччини за втрати, які Канада понесла в часі війни: Кошт війни і демобілізації \$1,715,000,000;

ЧИТАЙТЕ! **ЧИТАЙТЕ!**

"УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ"

ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ В АМЕРИЦІ.
 Са часопись має своїх кореспондентів в Європі як також в ріжних центрах української еміграції в Америці.

ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:

На рік	\$9.00
На пів року	\$4.50
На три місяці	\$2.50

Передплату шліть, або по оказове число пишті на адресу:

Ukrainki Shchodenni Visty
 502 EAST 11-th STR. — NEW YORK, N. Y.

ВІСТІ З ОДНОЇ ВЕЛИКОЇ ЮНТІ.

ДО РОБІТНИКА.

Пам'ятай, що в організації дежить сила працюючого люду. Робітничу організацію є добра, коли вона відповідає обставинам даного часу і до чого не здатна, коли она застаріла своєю будовою і способами боротьби о краще життя.

Одна Велика Юнія є робітничою промисловою організацією, котра відповідає обставинам теперішнього часу і є далеко успішнішою від старозавітних, так званих інтернаціональних юній.

Тому кожний свідомий робітник повинен належати до Одної Великої Юнії.

Одна Велика Юнія не роздроблює сили з'організованих робітників, але лучить її і робить переможною, непобідимою.

Одна Велика Юнія не ділить з'організованих робітників на маленькі гуртки після фактів і родів занять, але лучить їх як одну класу суспільства, класу працюючого люду в одну велику громаду.

Подай робітників на дрібні гуртки, котрі не тільки що не зв'язані з собою тісно, але ще й з часта в боротьбі о кращу долю перешкаджають одні другим, є вигідний для вискувачів праці, для суспільних паразитів, для капіталістичної класи.

З'єднана робітничая сила — для них загибель. Через те капіталісти не люблять Одної Великої Юнії, бо она об'єднує робітників, без ріжниць фаху, пола, релігії, народности або раси в одну могутчу з'організовану силу.

Через те її робітники люблять і в ній гуртують ся все більше й більше.

АРЕШТОВАНО ОРГАНІЗАТОРА!

ХТО Є ЗЛОЧИНЦЬ?

Е. Мональді, член ексекутивної судурьського дистрикту, в Онтеріо, з'їзав арештований в Крейтон Майн під закидом бунтівничих висловів, за посідане бунтівничої літератури і за волюнтаризм.

Сейчас по одержаню вистки про його арештоване судурьський дистрикт занав ся справою і з'їзав Оборонний Комітет в Вінніпегу аби вислав адвоката МекМорей для оборони. Назначену поруку (бейл) в сумі \$3,000.00 сейчас зложено. Справа мала бути переслухана 4-го мая, але відтак з'їзала відложена до 11-го, а тоді зовсім полишена, бо оскаржуюча сторона не мала зовсім основ до судової акції. На сям, однак, справа не кінчить ся, бо організації наміряє підприняти акцію проти тих, котрі є відповідальні за нелегальне арештоване і адвокат МекМорей дістав припоручення поробити відповідні кроки в сій справі.

Деревні робітники і Одна Велика Юнія є легальними організаціями маючими на цілі алучити робітників разом в такий спосіб, щоби они могли як найуспішніше боронити своїх інтересів. В тій роботі они неминучо мусять з'уларитися з тими, котрі користають з п'їд'їлу, експлоатації і упослідження робітників і ті люди дуже радо хватають ся всякого способу, щоби дискредитувати і, если можливо, зничити робітничу організацію. Они не заважають ся ставити на чорну лісту при роботі, або, если конечно, арештувати під фальшивими закидами активних юнійних членів.

Але так же само, як вживаєсь легальної машинерії проти всякого робітника виновного за переступство закона, мусять та сама легальна машинерія бути ужита проти роботодавців і всяких других, котрі є виновні за незаконні вчинки. Коли власти не будуть охороняти робітників, то робітники мусять охороняти себе самі. Промислова Одиниця Деревних Робітників О. В. Ю. зовсім певно запоікуєть ся своїми членами.

Подай робітників на дрібні гуртки, котрі не тільки що не зв'язані з собою тісно, але ще й з часта в боротьбі о кращу долю перешкаджають одні другим, є вигідний для вискувачів праці, для суспільних паразитів, для капіталістичної класи.

З'єднана робітничая сила — для них загибель.

Через те капіталісти не люблять Одної Великої Юнії, бо она об'єднує робітників, без ріжниць фаху, пола, релігії, народности або раси в одну могутчу з'організовану силу.

Через те її робітники люблять і в ній гуртують ся все більше й більше.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЧИ ЗМОВА КОМУСЬ НА ШКОДУ.

ЧИ ВАШЕ ЖИТЄ МАЄ ВАРТІСТЬ \$25.00.

Гокен Ломбер Ко. в Еспанола, Онт. найняла 5 люду до роботи в кемпі, котра була під карантинною з причини віспи. Они були в кемпі 7 днів і протягом того часу їм було дозволено свобідно ходити до других кемпів. Сини формена ходили при кінці тижня до Еспанола. На сю справу звернено увагу онтерійського провінціального Борду Здорovia, за старанем котрого підпринято легальні кроки проти лікаря-і роботодавця, котрі були за се відповідальні. Ті кроки розпочато, але департамент дозволив справу полагодити без суду за заплаатою від кожного по \$25.00 з коштами.

З такого легонького полагодження справи можнаб сміяеть ся, колиб ся справа не була такою поважною. Чим більше ми провіряємо обставини, тим гірше она представляєть ся. Колиб в минувшині пороблено було поважніші спроби ввести в силу закони відносно санітарних умовин, то ані лікар, ні роботодавець не посмьїв би був дозволити держати кемпу, в котрій була віспа, отвореною для вступу і виходу робітників або інших осіб. Департамент признаєть ся, до легкого нагляданя за сими справами в минувшині, але заявляє, що тепер і на будуче буде ся настоювати на точне придержуванє ся законів. Щоби се було виконане, для того будуть спеціальні інспектори з рішучим припорученєм глядіти за сям, аби кемпи і

трачки придержували ся законних вимогів.

В виду того, що Департамент допустив до того, що виновники за такий злочин проти законів провінції і здорovia громади могли залагодити справу поза судом за заплаатою мізерної суми \$25.00, не можна заключати нічого иншого як те, що ті, котрі завидують тим департаментом вважають своїм обовязком охоронити роботодавців, котрі ломають закони, перед наслідками за їхні вчинки, а здровляє і добробут робітників і публіки взагалі оставляють на власну волю.

Так далеко, як се дотичить організації деревних робітників, то она думає завсїгда боронити здорovia і добробуту своїх членів всіма можливими способами і она не заважаєть ся підприняти судові кроки проти тих роботодавців, котрі ломають закони, а також так далеко, як се можливо, она підпринимє всякі можливі кроки проти самого Департаменту Здорovia, коли той не сповняти ме своїх обовязків в інтересі загалу.

БРАК СВДОМОСТІ І СОЛДАРНОСТІ ПРИЧИНОЮ НЕВДАЧІ О. В. Ю. НА ЗАХОДИ.

Вже тому яких п'ятнацять місяців, як в західній Канаді, а головою в Стювс Nest Pass, майнери почали організувати в Одну Велику Юнію. Минувшої весни, підчас генерального страйку в Вінніпегу, 95 процент майнерів були вже в О. В. Ю. і 24-го мая всі вийшли на страйк в симпатії до своїх страйкуючих товаришів по праці.

Тримісячний страйк однак закінчив ся невдачею головно тому, що на перешкодї була найближше капіталістична прислужниця, стара майнерська Юнія, що зветь ся International United Mine Workers of America. По тримісячнім страйку майнери були змушені вернутися назад до тої так званої Інтернаціональної Юнії (в дійсности она зовсім не є інтернаціональна) і піти до роботи.

При кінці минувшого року майнери оп'ять з'організували в Одну Велику Юнію і здавалось, що сям разом она вже буде жити серед майнерів. Вуглевї барони хоч і не годились признати О. В. Ю. не хотіли виступити рішучо проти нью, бо не бажали замикати майни в зимі, коли так потрібно їм було продукції вугля. Але з початком сїєї весни сего року они в спілці з диктаторами від "U. M. W. of A." почали кампанію проти О. В. Ю. Они проголосили "локавт" і в такий спосіб їм вдалось знова розбити Одну Велику Юнію.

До сего я скажу від себе, що корінь всего лиха лежить в браку свідомости і солдарности самих робітників. Се ясно можна було бачити підчас локавту від 9-го марта до 25-го цвітня с. р., коли то нещасні вуглекопи — не кажу, що всі, але майже половина їх — невідомі повірили вським капіталістичним наганячам і настрашились, що капіталісти не дадут їм роботи в підземних норах. Один по другим они вертались немов покірні вівці до захвалованої і попіраної самими капіталістами старої своєї юнії і ішли до роботи.

Оставшим при О. В. Ю. не лишалось нічого, як лише піддатися і собі іти до роботи. І так тепер майнери знова роблять під диктатурою капіталістичної зацятини — юнії "U. M. W. of A."

Вуглекоп з Белью.

НЕ СКЕБУЙТЕ!

Пам'ятайте, що в Форт Френсес, в Shevlin & Clarke's Mills є страйк! За ближшими поясненнями питаєть секретаря Одиниці Деревних (лісових) Робітників О. В. Ю. під ч. 196 Henry Ave. E. в Вінніпегу.

Товариші Робітники! Виздаючи до якоїб то не було роботи, випишіть ся перше до Одної Великої Юнії.

Вступіть до офісу, котрого адресу подаємо повисше.

В НЕДІЛЮ, 13-го ЧЕРВНЯ О ГОД 2.30 ПО ПОЛУДНІ ВІДБУДЕТЬ СЯ В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ ЗАХОДОМ ОДНОЇ ВЕЛИКОЇ ЮНІЇ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНГ на котрім промовлять муть українські і англійські бесідники. ПРИХОДИТЬ ЯК НАЙЧИСЛЕННІШЕ!

НАДІСЛАНЕ. ПРОКИНЬТЕСЬ ЗІ СНУ. Покагонгас, Алта.

Читаючи робітничі газети та літературу прихильну робітничій справі, людина стає більш свідомою, дізнаєть ся про світові події і пізнає самого себе. Перед таким свідомим робітником всійше відкриваєть ся та дорога, по котрій він повинен йти до визволення робітничої класи з капіталістичного ярма.

Здавалось ся, що в нинішній час, коли в робітників є свої газети, своя література, то межі робітниками не повинно вже бути тих явищ, на котрі ми натикаємо ся на кождім кроці. Заглянеши в більший промисловий центр і там межі робітниками знайдеш великий процент темних, невідомих, котрі свобідній від роботи час проводять коло бар, картів ітн. Заглянеши до лісових кемпів, чи до майнерських і там те саме: п'їятка, покор і безконечні балачки про проституцію.

Се є найгірші і найголовніші три хороби, які найтяжше викоринити з голови темного і не свідомого робітника.

Сі три хороби відбирають в робітника не тільки його тяжко запрацьований гріш, але відбирають в него розум, здорovia і роблять його вірним і вічним рабом сучасного капіталістичного ладу. Такий темний робітник не тільки не приносить користи для робітничої справи, але еще шкодить її. Коли приходить якась робітничая справа, така як страйк, чи поміч своєї робітничої пресі, то до розуму такого робітника шкода і говорити, бо в него того розуму нема; але за те як прийдє якась небудь патріотична заволока, а почне розводитися ріжними обдєсливими словами про рідний край, рідну школу, "наші" діти, та "нашу" неньку Україну, то розтопить того темняка і так виганяють в него кілька доларів.

І от, сей темний робітник фармер давав на "повоєнні фонди", на делегацію до Париза, на Червоний Хрест; він побудував бурси в котрих тепер фабрикуют попів для його дальшого туманєня.

А яку користь принесли тому робітникови ріжні "повоєнні фонди", "Іваст" та делегації? Останні помагали, та і еще помагують ріжним Панейкам та Тишкевичам в Паризі господарювати, та "з матери полатану сорочку здирати". Вони за його робітничая гроші готують для него самого нове ярмо.

Еще більше болюче дивити ся на сих темняків тут під сюрю, коли там в Европі, на Україні і в Росії робітники проливають свою кров, трупами встелують тернисту дорогу, котрою вони прямиують до кращого будучого не тільки для себе, але і для тих нещесних, котрі своє животіне провадять коло покора, картів; а своїми зоставшими ся центами будують вали тим, котрі за їх дурні, темні голови кладуть своє житє на тих валах. Тож товариші робітники! Не продовжуємо сїєї темноти, а стараймо ся вирватися з неї. Книймо карти, по-

кор, не даймо ні цента тим натріотам, котрі дурили вас обдєсливими словами, будьо вони хотять визволити вас з "ляцкого" та московського ярма, бо се була підла брехня. Вони за ваші центи вас самих і ваших рідних в старому краю запродували польським імперіалістам. Ім мало того, що вони своєю підлою політїкью кинули цілу Галичину в кітті польської шляхти, вони плече в плече пішли з П'їлсудським на Україну грабувати та палати українські села. А що на се кажуть ті, котрі кричали тут цілий час, щоби давати їм гроші для ратованя "української справи"? "Український Голос" тепер оправдує поступок П'їтлурі, кажучи, що він мусяв так робити. Ні, товариші! Він так робив і перше, так робить тепер, і буде так робити, а "Український Голос" і вся патріотичная банда будуть йому припліскувати.

Ся їхня авантюра повинна розкрити очі самому найтемішньому робітникови і фармерови. Пам'ятайте товариші, що тільки одинока робітничая преса, якою тут в Канаді є "Українські Робітничі Вісті", в Америці "Укр. Щод. Вісті" і "Нова Доба" в Відні заслужують на наше поперте, бо вони стоять за наші робітничі інтереси.

Ми повинні попірати тільки своєї робітничі інституції, такі як Український Робітничий Дім у Вінніпегу, бо така інституція є в руках самих робітників і служить діше робітничим справам.

Так за діло товариші! На місце карт — книжка, на місце покора — робітничая газета, не на ріжні "хрести" та делегації центи, а долари на Український Робітничий Дім у Вінніпегу. Слатім довг, який тяжить на нему і тим розважємо товаришам руки для більшє корисної праці, котра є так необхідна під теперішній час.

Не будьмо гнилою колодою на дорозі поступу, бо поря вже бути свідомими активними робітниками в боротьбі за кращу долю всіх поневоленних. Незабуйтеть сляв нашого незабутнього співця Т. Шевченка:

Тяжко впасти у кайдани, Умирать в неволі, А це тяжче жити в світі І гнити на волі.

В. Н.

ПОСМЕРТНА ЗГДКА.

Ріджайна, Саск.

В четвер 20. мая, відпрваджено до гробу тіло помершого товариша Гаврила Мазуряка. В особі тов. Г. Мазуряка, Український Робітничий Дім в Ріджайні втратив одного із своїх діяльних членів. Тов. Г. Мазуряк працював на користь Укр. Роб. Дому в Ріджайні через довгий час і в останніх часах захорував, пішов до шпиталю, де і помер дня 18. мая.

На похорон товариша зїбрали ся всі місцеві члени Укр. Роб. Дому в Ріджайні, щоби віддати йому послідне прощанє. Над гробом покійного, тов. В. Пурчч сказав коротеньку промову.

Се був перший без попа похорон в Ріджайні. Покійний оставив в старому краю жену. Спи, Товаришу, нехай Тобі буде земля пером.

Просить ся товаришів не слати більше датків на його імя.

Заряд У.Р.Д. в Ріджайні.

Комуністичний конгрес в Швайцарії заборонений.

Дня 24. і 25. цвітня мав відбутися комуністичний конгрес в Берні. Швайцарські власти в останній хвилині заборонили відбуте конгресу.

Видавничая діяльність в Росії.

По інформаціям большевицької часописи "П'їама", видано для пропаганди в 1918 р. в 500.000 книжок і брошур. В 1919 році видано совітське правительство на видавничі цілі 4 мільярди рублів.

Dr. C. J. VERMACK. ФІЗИК — ХІРУРГ — СПЕЦІАЛІСТ. Оператор від зараланих хоріб мушци і женци. Резиденція: 292 СТЕЛА ЕВНІО. — Телефон Рез. Ст. Дн. 1289. Офіс: 374 СЕЛКІРК ЕВНІО. — Телефон офісу: Ст. Дн. 3378. Через довгий час практикував в клініці в Нью Йорку, в Вінніпегу в Дженераал Госпіталі і через одні рік в Везкувер. УРЯДОВІ ГОДИНИ: — від 2 — 4 по пол.; від 7 — 8.30 вечер.

НОВА УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ. під ч. 624 Мейн Стр. (на посі Logan і Мейн ул.) від названо: ROYAL LUNCH COUNTER. Властителям і управителям сїєї реставрації є І. КУЧЕР, бувшій шеф реставрації Robinson і Boston Lunch. Хто заходив попередно до "Бостон Ланч" той признає, що діставав найліпші страви. Заходіть до нашої реставрації, де за малі гроші дістанете богато смачних страв і добру обслуугу.

НАЙБІЛЬША УКР. КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ В ЕДМОНТОНІ. ГАРНИЙ НОВИЙ МАТЕРІЯЛ, ДОБРИ СУКНА, НАЙНОВІШІЯ МОДА. ЦІНИ У НАС УМІРКОВАНІ, З ПЕВНОСТЮ ЗАДОВОЛЕННЯ ВАС. ПРИНИМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ З ПРОВІНЦІЙ. Робота виконуєсь на умовлений час. За чесну, вдоволюючу обслуугу ручить властитель. С. ГОЛОВАЧ. Просить ся зайти або писати на адресу: The Economy Tailors 9697 JASPER AVE EAST EDMONTON Next to Dreamland Theatre

НОВІ КНИЖКИ! Олюнка, два томи ..... 80 Маруся і інші оповіданя ..... 40 Історія Боротьби Віри з Наукою ..... \$1.50 Камінна Душа ..... 1.50 З Ласки Родни, в оприві ..... 1.75 Що кождому фармерови потрібно знати ..... 75 Українсько-Англійський Кухар ..... 1.00 Домашній Лікар ..... 50 Про Івана Гуса ..... 10 Філософія Соціал Демократії ..... 1.50 Еволюція в образах ..... 1.25 Кровавий Шлях ..... 40 Каменярі ..... 1.00 Не піддавай ся біді ..... 25 Батьківщина ..... 25 Тайна розмова ..... 50 Житє Ісуса Христа ..... 75 З філософії і політики ..... 65 Новітня суспільність і церква ..... 25 Про жіночу неволю ..... 30 Борці за правду ..... 50 На стрічу сонцю золотому ..... 50 Каталог вислаємо даром. UKRAINIAN BOOK STORE 10234—96th St. — — — — — Edmonton, Alta.

ЗА ДОБРИМИ КОЛЕСАМИ ЗАХОДИТЬ ДО В. Н. КОЛТШНИКА. Маю на складі нові і уживані байсиклі по уміркованих цінах. НАПРАВЛЯЄ СЯ ВСЯКОГО РОДА БАЙСИКЛІ. Заходіть або пишіть на слїдууючу адресу: BICYCLE & SUPPLY CO 880 MAIN ST. — — — — — WINNIPEG, MAN.

ВЖЕ ВИПІШЛИ З ДРУКУ СЛІДУЮЧІ БРОШУРИ: Про походженє людини, ціна ..... 15ц. Марксїзм і Дарвінізм, ціна ..... 20ц. Як повстала наша земля, ціна ..... 25ц. UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Fritchard & McGregor Sts., — — — — — Winnipeg, Man.

АПЛКАЦІЯ ДЛЯ ВСТУПАЮЧИХ В ЧЛЕНІ ОДНОЇ ВЕЛИКОЇ ЮНТІ. ЦІЛЬ О. В. Ю. Одна Велика Юнія визнає всіх зарібних робітників організувати ся без ріжниць народности, пола, або ремесла, в робітничу організацію не після ремесла, але після промислу, щоби в сїей спосіб ми могли успішніше вести пошденну боротьбу за кращу платню, коротші години праці, і т. д., та щоби приготувати ся до тої хвилі, коли продукція для зиску буде замінена на продукцію для ужтукту. Внесове вносити \$1.00. Місячні вкладки \$1.00. Перечитавши висше з'ясовану ціль О. В. Ю. і бажаччи стати її членом, я залучаю \$..... як оплату внесового і членських вкладок за ..... місяці(а). Імя і назвсько ..... Дата ..... Адреса ..... Місто ..... Занєте ..... Працюю в .....

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ В ВІННІПЕГУ.
 під часом 820 1/2 Main St.
 Ми виробляємо убрания, як і овертони по думке уміркованих клієнтів. Може після вимірювань костюмерів. Окремі шкоти мають добре зроблені убрания, чи овертони, шкоти завжди в переконанні. Також приймаємо замовлення з провінцій; задоволення і чесну услугу ручить власність.
 820 1/2 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

Адвокат W. H. HASTINGS
 457 MEIN STRIT
 308 Confederation Life Bldg. WINNIPEG, MAN.
 Telephone: Main 2081
 Полагоджує справи цивільні і кримінальні.
 П. Вус, бувший власник першої народної канцелярії, 841 Mein Str., через сім літ, є тепер в канцелярії адвоката ГЕЙСТІНГА.

АДВОКАТ Б. Б. ДУБІНСЬКИЙ
 АДВОКАТ І ПОВНОВЛАСНИК ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ.
 Всі справи судові і цивільні перепроводжуємо совісно.
 Контракти на реальності виготовляємо задоволюючи, як рівнож поагоджуємо всі справи старокраєв.
 Український робітник буде вповні задоволений з перепроводження втрати небуль з висше згаданих справ. — Переводника не потрібно.
 В. В. ДУБІНСЬКИЙ
 907 Confederation Life Bldg., (напроти Сент Гоа)
 Телефон: МЕРН 4803 — Winnipeg, Man.

НОВИНА В ЕДМОНТОНІ!
КОВБАСИ
 ВИРОБЛЮВАНІ НА СТАРОКРАЄВИЙ СПОСІБ І ВСІ ІНШІ МАСАРСЬКІ ВИРОБИ ПЕРШОЇ КЛІСІ.
 Ковбаса чисто свинська крайна ..... 55 цт. ф.
 Ковбаса чисто свинська мелена ..... 50 цт. ф.
 Ковбаса свинська мішана з воловиною ч. 1 ..... 35 цт. ф.
 Ковбаса свинська мішана з воловиною ч. 2 ..... 25 цт. ф.
 Кишки з гречаних круп ..... 20 цт. ф.
 Сальцесон по ..... 20 і 40 цт. ф.
 Ролятка по ..... 50 цт. ф.
 Французькі агримери по ..... 50 цт. ф.
 Солонина солена по ..... 35 і 40 цт. ф.
 Солонина паприкована ..... 45 цт. ф.
 Крім сего маємо великий вибір всякого рода вуджених, свинського мяса, гросерні і всі інші товари, які лише Ваша душа забажає.
 ЗА НАШ ТОВАР ГАРАНТУЄМО, ЩО ВДОВОЛИТЬ ВАС.
 На провінцію висилаємо того самого дня що одержимо замовлення.
 ДЛЯ ШТОРНИКІВ СПЕЦІАЛЬНА ЦІНА.
 Гроші висилайте моні-ордером або в реєстрованим листі. Телефонуйте 2932. Заходіть або пишіть на сей адрес:
WESTERN PRODUCE Ltd.
 10654—101 ST., EDMONTON, ALTA.
 І. ЗАВАЦКИЙ, управитель.

401 Selkirk Ave., Phone St. John 1772 Winnipeg, Man.
ОФІС І МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
 під управою добре знаного загалови
Д-РА КАЛТЧМАНА
 котрий доповнив своє знане в славних клініках в Нью Йорку, спеціально на хороби венеричні, мочово-полові і скріпні, а тепер повернувся назад до Вінніпегу.
 З собою привіз випробовані машини до лічення скріпних хороб, прищів і викидів по лиці і тілі, випадане волосся і т. д.
 Лічене сіфіліса послідню методою "салварсена", котра лічить скоро і успішно. Всі лічення відбуваються головню під його особистим доглядом. Лічить всякого рода застарілі хороби, слабости жіночі і діточі.
 Пишіть по медицині і лікарську пораду на нову адресу:
 Dr. G. KALICHMAN
 401 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
 Тел.: Ст. Джан 1772. Тел. рез.: Ст. Джан 242
 УВАЖАЙТЕ ДОБРЕ НА НОВУ АДРЕСУ!

463 SELKIRK AVE., Phone St. John 2614, WINNIPEG, MAN.
УКРАЇНСЬКО — РУССЬКІЙ
ОФІС І МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
 під управою
Д-РА. Д. М. ДЖЕНОФ-А
 Нашою спеціальністю є лічене хороб венеричних, мочовополових, лічене 606 проф. Ераха для сіфілісу, а також жіночих внутрішніх, діточих і хірургічних.
 Спеціальне лічене електрикою. — Ревматизм і полоче безсиле.
 В наших ліпшатах отримуєте догляд доброго лікаря.
 Години офісові: 10 — 11 рано; 2 — 4 по полудні і 7 — 9 вечером.
 Пишіть до нас на понизшу адресу, залучаючи Зн. марку на відповідь.
 Виробляємо також медицині всякого рода після найновіших метод шугуна лікарської.
 Адресуйте так:
 Dr. D. M. GENOFF
 463 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
 основана 1915 р.
 591 1/2 Selkirk East, Winnipeg, Man.
 коло друг-сторю.
 Виробляє мужські убрания — літні і зимові по уміркованих клієнтів. Робота адоволююча, під гарантією.
 Приймаємо замовлення з провінцій.
 Пишіть по наш новий каталог і бачити інформації на адресу:
J. TATAROWSKY
 The Merchant Tailor
 591 1/2 SELKIRK AVE.,
 Cor. Selkirk and McGregor Sts.

- Спис експертів і секретарів при делегації Красна.**
 В склад совітської делегації, котра знаходить ся тепер в Лондоні, входять слідуєчі експерти і секретарі:
 1) С. К. Бельгард. Бувший камер-юнкер при царсько му дворі, син сенатора, урядник при кредитному відділі. Спеціаліст по фінансам.
 2) В. Д. Воскресенський. Інженер. Бувший начальник Московско-Казанської залізної дороги.
 3) І. А. Грожан. Експерт-хемік.
 4) В. Н. Івницький. Професор висшої технічної школи в Москві, директор Сормовського заводу. Попередно був в Лондоні в якості антибольшевик.
 5) М. Л. Кіржнер. Експерт по торговлі.
 6) В. В. Старков. Занятий при московській трамвайній лінії. Уміркованих політичних поглядів. Експерт по електриці.
 7) Н. Т. Жеребцов. Купець, спеціаліст по папері і експерт по різничим машинам.
 8) В. Ж. Чердинцев. Бувший тайний совітник. Експерт по ткацькій мануфактурі.
 9) А. Ф. Волков. Бувший технічний експерт при абжевів біржі в Петрограді. Знаний як антибольшевик.
 10) С. І. Ліберман. Експерт по дереву. Старий соціал-демократичний діяч, меншевик.
 11) І. Ф. Пон. Гриничий інженер. Російські реакціонери в Лондоні рахують його "своім".
 12) Г. Р. Гордін. Експерт по торговлі.
 13) А. В. Сережніков. Бувший совітський комісар у Владивостоті.
 14) Н. К. Клішко. Інженер. Большевик. Був висланий з Лондону разом з Литвіновим. Секретар делегації. Не дістав з початку дозволу на приїзд до Лондону.
 15) Н. Г. Літ. Бувший член Московської Думи, нігнєцького походження, з багатої реакційної родини. Експерт по машинам.
 16) К. М. Котомін. Служачий на Сормовських заводах. Експерт по автомобілям.
 17) Д. Л. Александров. Бувший лісопромисловець, Москвич.
 18) Л. Д. Мірєв. Старий кооперативний діяч. Експерт по торговлі.
 19) Н. В. Караваєва. Другий секретар делегації.
 20) А. П. Смірнова. Контроршиця.
 21) М. П. Благовещерська. Перекладачка.
 22) Г. П. Луци. Перекладачка.
 23) А. В. Мечнікова. Контроршиця.
 24) М. С. Самойлов.
 25) Г. Г. Мартенс. Контроршиця.
 26) Міллер. Контроршиця. Крім них в склад делегації входять Розовський і Ногін, котрі є визначними діячами в російських кооперативах.
ПОШУКУЮ
 своїх краєвців Яська Коздровського, Николу Благого, Федора Калинука, Гринька Клявца і Казіка Кобзана, з села Баріш, повіт Бучач. Хто би про них знав або вони самі, прошу написати до мене на адресу:
Nykola Zorniak
 Box 29
 (33) Transcona, Man.
ДЕ Є
 Яків Дегодь, з села Біла, пов. Чортків. Послідний раз перебував в Мондейр, Алта. Пошукує його в дуже важній справі його сестра:
Феврона Корецька
 600 Hargrave St.
 (34) Fort William, Ont.
ПОШУКУЮ
 в дуже важній справі краєвців Михайла і Петра Дячук, з села Лужан, повіт Кіцмань, Буковина. Через довгий час перебували в Медісін Гет, Алта. Хто би про них знав або вони самі, хай зголосяться на адресу:
Jakiv Orlecki
 Box 871
 (33) River Rouge, Mich.
ПОШУКУЮ
 за своєю товаришкою Домкою Довбош, з села Свиндони, повіт Чортків, Галичина. Має перебувати в Вінніпегу. Хто би про неї знав або вона сама, прошу написати на слідуєчу адресу:
Anna Buciuk
 48 Arthur St.
 (33) Hamilton, Ont.
ПОШУКУЮ
 в важній справі своїх мрянів-односельчан з Кобаки, повіт, Косів, Галичина. Найбільше моїх товаришів перебувають в Торонто. За ласкаве повідомлене мене про обставини в ріднім селі, буду дуже вдячний. Прошу писати до:
Nick Bodnaruk
 H. E. Co.
 (23) Cameron Falls, Ont.
 (Nipigon)
ПОШУКУЮ
 свого брата Михайла Кобзєя, з села Маластирчаки, повіт Богородчани, Галичина. Має перебувати в околиці Венкуверу. Хто би про него знав або він сам, прошу зголоситись на адресу:
W. Kobzey
 Endako, B. C.
ВИЗОВИ СЯ БРАТЕ!
 Пошукую в важній справі свого брата Миколу Зубальського, з села Віська, повіт Добромилів, Галичина. Шість літ назад перебував в Суїтіріор. Хто би про него знав або він сам, прошу писати до:
W. Zubalsky
 1609 Juniata St.
 Nicetown
 (34) Philadelphia, Pa.
Хочу купити фарму!
 Фарма мусить бути добра й врожайна, для мішаної господарки, мати всі будинки і обгороджена, недалеко від стай, школи і почти та між Українцями. Бажав бим фарми коло місточка, ріки або озера. Заплачу готівкою. Можу відкупити також худобу і машинерію. Прошу писати до мене і подати докладний опис фарми на слідуєчу адресу:
N. Lackmanec
 Box 35,
 (31) Abbotsford, B. C.
ПОТРЕБУЄМО
 небондованих контракторів або доставчиків палива (кордів). Інтересовані звольте навідатись по більшій інформації до:
Glowski Bros.
 Wood & Coal
 Cor. Alfred & Arlington.
 836 Alfred Ave., Winnipeg, Man.
Dr. H. YONKER, M. A.
 Хірург з доброю практикою.
 ОФІСОВІ ГОДИНИ:
 8 — 10 пер полуднем,
 12 — 3 по полудні
 6 — 9 вечером.
 Адреса:
 397 Burrows Ave., Winnipeg.
 Phone St. John 1470
ДОБРИ ЧЕРЕВИКИ
 до роботи можете купити дешеве під ч. 883 Mein St. Єсли маєте черевики ушкоджені принесіть до нас а ми вам їх направимо.
SHOE STORE
 883 Main St.
 Winnipeg, — — — Man.
ТЕЛЕФОНИ:
 Оф: Mein 845, Рез.: Шпрб. 4440
A. M. Doyle L.L.B.
 Адвокат, повновласник, нотар. Говорить по українські і польські.
 845 SOMERSET BLDG.
 Winnipeg, Man.

ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
ВСЯКІ СПРАВИ
 як купно шифкарт, (куда і кому можна) вислана грошій до старого краю чи де инше, асекуроване, позички грошій, виробована усіх урядових документів як тутейших так і старокраєвних, продаж і купно реальностей, можете залагодити у нас.
 Наша канцелярія заснована 1903 р. і до сеї пори служила чесно і совісно всяким потребам які входять в обсяг висше наведених справ.
 Пишіть або заходіть до:
J. G. KIMMEL & CO.
 834 MAIN ST., — — — WINNIPEG, MAN.

ПОЗІР! **НОВІСТІ!**
ВАЖНЕ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ КРУЖКІВ І ЧИТАЮЧОЇ ПУБЛІКИ!
 Вийшла з друку, нова дуже гарна і поучаюча драматична штука в 1-ій дії з робітничого життя в Америці п. н.:
"СТРАЙКЕР"
 Поручаємо її так аматорським кружкам до вистави, як і читаючій публіці до прочитання. Штука до вистави легка, бо не вимагає спеціальних костюмів і бере в ній участь лише 6 осіб.
 ЦІНА ЛИШЕ 10 ЦЕНТІВ.
 Для аматорських кружків найкраще замовляти по 10 примірників разом, себ то для всіх осіб беручих участь в штуці, для суфлера, режисера і розпорядчиків на сцені.
 Для книгарень даєть ся книгарський опуст.
 Замовляйте сейчас в:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

В АПТИЦІ П. КАМЕНЕЦЬКОГО
 дістанете ваші рецепти виповнені точно після вказівок лікаря. За чисті і свіжі медицині гарантує ся.
 Позвольте нам виповнити вашу слідуєчу рецепту і переконайте ся сами.
 Ми маємо довголітню практику в сім фаху. Ми перенесли свою аптику з Сейнт Джеймса, під понизшу адресу, бувши там в бізнесі через 4 роки.
KAMENETZKY'S DRUG STORE
 531 SELKIRK AVE., — — — WINNIPEG, MAN.

СМАЧНО І ДОБРЕ
 Думаєте, що є щось кращого, як добре наїсти ся? Відживляйтесь повинен кождий чоловік. — Запамятайте собі се і їдїть просто під ч.
 267 SELKIRK EAST до П. М. ГАВРИСЬШИНА а не пожалуйте: Смачні і свіжі — старокраєві потрави задовольять вас.

The LELAND CAFE
 571 SELKIRK AVE.
 ЦІЛКОВИТО ПІД НОВИМ ЗАРЯДОМ.
 Іда смачна і здорова. Обслуга точна.
 ЗАЙДІТЬ А ПЕРЕКОНАЄТЕСЯ.

КАЖУТЬ, ЩО ГОЛОД!
ВСІМ ДОВІДОМА!
 Найбільша і найстарша бучерня і гросерия в Едмонтоні де можете дістати все як слідує: ковбаси старокраєвими, м'ясо свіже і всякого рода вудженину і солонину, як також всякі гросері, фермерські продукти, як сир, масло, яйця, квасну капусту, огірки і т. д. Замовлення висилаємо по всіх частях Канади.
 Замовлення просимо вислати враз з грішми на нашу адресу:
UNION MEAT & GROCERIES
 10345—96 St. — — — Edmonton, Alta.
 За вдоволене ручать власність:
 Т. Стечишин — — — Ю. Лазарук.

Кілько Платите?
Як Довго Ждете?
Яку Вартість Дістаєте За Свої Гроші?
 ХТО ВЕРТАЄ ДО КРАЮ, ПОВИНЕН ВЗЯТИ З СОБОЮ ДОБРУ ОДЖИ!
 Маємо багато гарних і мішних матерій, які купилисьмо ще минушого року по багато танших цінах від теперішних, і тому можемо зробити вам убрание після влодобі
БОГАТО ТАНШЕ І ЛІПШЕ ВІД ДРУГИХ.
 Коли хочете мати добре убрание, то вам оплатити ся зробити його в знаній краєвцькій робітні, чим купувати готове.
ПОТРЕБУЄМО ДВІ НЕДІЛІ ЧАСУ
 щоби вас обслужити як найбільше і виконати роботу як найкраще, тому такі раз заходіть або пишіть за пробками і цінами на адресу:
S. Tychowesky, Merchant Tailor
 858 Main Street, — — — Winnipeg, Man.

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ
 в Едмонтоні.
НАЙНОВІЙШІ І НАЙКРАЩІ СУКНА І НАЙНОВІЙША МОДА.
 Приступні ціни які вдоволять і найскупійшого. ПРИНИМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ з провінцій і виконуємо на час.
 За вдоволене, чесну обслугу і добру роботу ручить власність.
 Д. Пронюк.
 Заходіть або пишіть на адресу:
THE EXPERT TAILORS
 GIBSON BLOCK
 9606 JASPER AVE., EDMONTON, ALTA.